

Årsrapport 2019 for Fællesfonden

Kirkeministeriet 2020

Akt id: 84673

Kirkeministeriet

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning	3
1.1 Fremlæggelse.....	3
1.2 Påtegning af det samlede regnskab.....	3
1.3 Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2019.....	4
2. Beretning.....	5
2.1 Præsentation af virksomheden	5
2.2 Ledelsesberetning.....	7
2.3 Kerneopgaver og ressourcer.....	20
2.4 Målrapporing	30
2.5 Forventninger til det kommende år	46
Regnskab	48
3.1 Resultatopgørelse mv.	48
3.2 Balancen.....	51
3.3 Egenkapitalforklaring.....	53
3.4 Likviditet og låneramme	55
3.5 Opfølgning på lønsumsloft.....	56
3.6 Bevillingsregnskabet	57
4. Bilag.....	61
4.1 Noter til resultatopgørelse og balance	61
4.2 Indtægtsdækket virksomhed	71
4.3 Specifikationer af budgetafvigelser	72
4.4 Projekter	76
4.5 It-omkostninger	80
4.6 Folkekirkens Forsikringsordning	81
4.7 Anvendt regnskabspraksis	83

1. Påtegning

1.1 Fremlæggelse

I henhold til bekendtgørelse nr. 813 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 24. juni 2013 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten er udarbejdet i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr.116 af 19. februar 2018, samt Moderniseringsstyrelsens vejledning (december 2019) med mindre tilpasninger.

1.2 Påtegning af det samlede regnskab

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende også for ikke finansielle oplysninger ved målrapportering,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Christian Dons Christensen
Departementschef

Klaus Kern-Jespersen
Økonomichef

1.3 Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2019

Rigsrevisionen afgiver fra og med 2013 ikke længere en samlet erklæring om fællesfondens regnskab.

Rigsrevisionen afreporterer udelukkende på den afsluttende årsrevision af fællesfondens årsrapporter.

Rigsrevisionen afgiver fortsat en samlet erklæring om regnskaber under Kirkeministeriet, herunder fællesfondens regnskab, i den årlige beretning om statsregnskabet.

Se www.rigsrevisionen.dk.

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse og er ikke en fond i juridisk forstand. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte fælles udgifter for folkekirken. Fællesfonden dækker med andre ord de af folkekirkens udgifter, der ikke finansieres lokalt.

Fællesfondens budget fastsættes af kirkeministeren efter rådgivning fra en budgetfølgegruppe vedrørende Fællesfonden. Budgetfølgegruppen har afholdt to samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift. En repræsentant fra Præsteforeningen samt en repræsentant for de øvrige faglige organisationer for kirkefunktionærerne deltager som observatører. Budgetsamrådet er hørt om fællesfondens budget for 2019.

Fællesfondens primære indtægtskilde er landskirkeskatten. Derudover modtager folkekirken et beløb fra staten på ca. 392 mio. kr. svarende til 40 pct. af lønningerne til langt de fleste præster ansat i den danske folkekirke (1893 årsværk) jf. afsnit 2.3.2. Endelig er der enkelte mindre driftsindtægter samt en kompensation fra staten for administration af registrering af navneændringer.

Fællesfonden betaler 60 pct. af lønnen til ovennævnte præster samt 100 pct. af lønnen til yderligere 101 årsværk. Udgifterne til præsteløn udgør ca. to tredjedele af fællesfondens budget. Menighedsråd har desuden mulighed for at ansætte lokalt finansierede præster. Disse finansieres fuldt ud af menighedsrådet.

Fællesfonden finansierer desuden en række fælles folkekirkelige institutioner og giver tilskud til en række øvrige formål. Foruden de faste tilskudsmodtagere gives der gennem Folkekirkens Udviklingsfond tilskud til en række initiativer og projekter lokalt og på landsplan. Af andre større udgiftsposter kan nævnes pension for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer, revision af lokale kasser samt udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomiske svage områder af landet.

Folkekirkens Forsikringsordning indgår også i fællesfonden, men er udskilt på sit eget delregnskab. Forsikringsordningen er udgiftsneutral for Fællesfonden, da det forsikringsbidrag, som menighedsrådene betaler, justeres efter udgifterne til udbetaling af erstatninger.

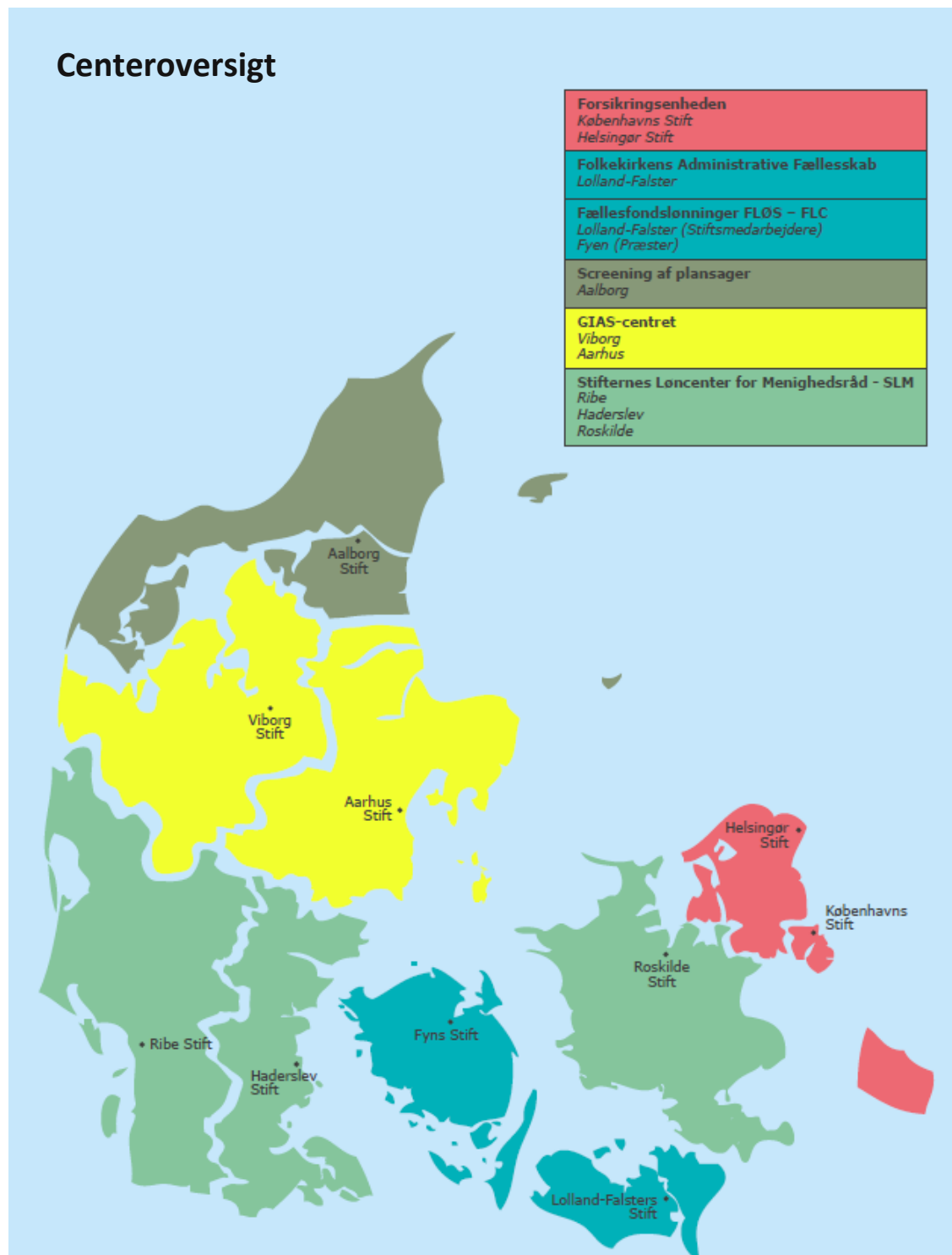
Institutioner finansieret af fællesfonden:

- 10 stifter inkl. centre
- 3 kirkemusikskoler
- Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV)
- Folkekirkens It
- Folkekirken.dk

Øvrige centrale aktører, der modtager tilskud fra fællesfonden inkluderer bl.a.:

- Folkekirkens Mellemkirkelige Råd
- Skt. Petri – Den tyske menighed
- De tre døvemenigheder

FIGUR 2.1.1 STIFTER & CENTRE

2.2 Ledelsesberetning

2.2.1 Fagligt virke

2.2.1.1 Stiftsadministrationer

Stiftsadministrationerne varetager fire hovedopgaver:

Rådgivning

Stiftsadministrationen yder juridisk og administrativ rådgivning til biskoppen i sager vedrørende præster og menighedsråd. Herudover rådgives menighedsråd og provstiudvalg i forbindelse med byggesager, herunder igangsætning af byggesagen. Stiftsadministrationen er servicefunktion over for stiftets provstiudvalg i lejesager, ved køb og salg af præsteboliger, i sager vedrørende bortforpagtning af præstegårdsbrug, ved køb og salg af arealer til brug for kirke og kirkegård og andre ad hoc opgaver. Stiftsadministrationen rådgiver menighedsråd og provstiudvalg i personalesager og økonomiforhold. Der ydes endvidere rådgivning vedrørende gravstedsområdet, herunder kirkegårdsvedtægter og -takster.

Folkekirkens økonomi

Stiftsadministrationen varetager budget- og regnskabsopgaver i forbindelse med forvaltning af bevillinger fra fællesfonden, stiftsbidraget og stiftskapitalerne.

Folkekirkens styrelse

Stiftsadministrationen varetager administrative opgaver for biskoppen i relation til rammerne for den kirkelige betjening af folkekirkens menigheder, herunder gives juridisk vejledning til biskoppen i sager om brug af folkekirkens kirker, fortolkning af menighedsrådsloven og menighedsrådsvalgloven og ansættelsesretlige forhold for præster. Stiftsadministrationen varetager sekretariatsfunktionen for stiftsøvrigheden i forbindelse med godkendelsessager vedrørende kirker og kirkegårde, tilsynet med menighedsrådene og behandling af plansager. Stiftsadministrationen varetager sekretariatsfunktionen for stiftsrådet. Stiftsadministrationen samarbejder med Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd og andre kirkelige institutioner om folkekirkelige udviklingsopgaver m.v. Biskopperne varetager sammen med provstiudvalget tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning efter de bestemmelser, der er fastsat herom.

Folkekirkens personale

Stiftsadministrationen udfører administrative opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde samt på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold. Herudover ydes bistand i sager om personaleforhold ved kirker og kirkegårde i forbindelse med ansættelse, lønfastsættelse og afskedigelse.

Ved løncentrene administreres lønudbetalingen for menighedsrådenes ansatte samt løn og tjenstlige ydelser for præsterne, stiftspersonale og pensionsudbetalinger til fratrådte kirkefunktionærer.

Faglige og økonomiske resultater fremgår af årsrapporten 2019 for det enkelte stift. Fælles for alle stiftsadministrationer kan dog her nævnes, at der i 2019 er indført en huslejeordning for stifterne, hvor stifterne betaler husleje til fællesfonden. Dette er gjort for at tydeliggøre udgifterne forbundet hermed. Stifternes bevilling er derfor hævet med samlet 7,8 mio. kr. i forhold til 2018, som tilsvarende indtægtsføres på delregnskab 9 – reserver. Ordningen er altså neutral for fællesfonden som helhed.

2.2.1.2 Stiftscentre

Stiftsadministrationerne har ansvaret for seks administrative centre, hvori en række af stifternes opgaver er samlet. Formålet med centrene er at øge kvaliteten og frigøre ressourcer ved at have udvalgte, tværgående opgaver varetaget af bestemte stifter, hvorved der skabes specialisering inden for opgaverne. Nedenfor er en overordnet oversigt over centrenes faglige virke.

TABEL 2.2.1.2A CENTRENES FAGLIGE VIRKE

STIFTSCENTRE	FAGLIG VIRKE
Forsikringsenheden Københavns Stift og Helsingør Stift	Administration og sagsbehandling af Folkekirkens Selvforsikringsordning og rådgivning i forsikrings spørgsmål.
Folkekirkens Administrative Fællesskab Lolland-Falsters Stift	Løn- og regnskabsmæssige opgaver på tværs af fællesfonden.
Fællesfondsløncenteret Lolland Falsters Stift (stiftsmedarbejdere) Fyens Stift (præster)	Lønopgaver for fællesfondens institutioner.
Plancenteret Aalborg Stift	Screening af samtlige planforslag for landets stifter og administrative opgaver vedr. ændring af sognegrænser.
GIAS-centeret Viborg Stift og Aarhus Stift	Administration af kapitaler (stiftsmidler) og gravstedsaftaler.
Stifternes Løncenter for Menighedsråd Ribe Stift, Haderslev Stift og Roskilde Stift	Lønopgaver for menighedsråd, kirkegårde og provstiudvalg.

I efteråret 2017 gennemførte Rambøll Management Consulting og Carve Consulting en analyse af stifterne, med fokus på at analysere og vurdere stifterens økonomi, organisering og opgaveløsning. Rapporten forelå i december 2017. Som konsekvens heraf er der i både ministerium og stifter i 2018-2019 blevet arbejdet med at udarbejde en ny budget- og bevillingsmodel for både stiftsadministrationer og stiftscentre. De seneste regnskabsår har vist, at bevillingerne ikke svarede til prisen på de opgaver, som særligt stiftscentrene løser. Den nye budget- og bevillingsmodel træder i kraft fra og med 2020.

I slutningen af 2019 blev det klart, at flere stiftscentre i lighed med tidligere år ville afslutte året med et negativt resultat. For at nulstille stifternes og centrenes økonomiske situation inden den nye budgetmodel trådte i kraft, blev eventuelle opsparede midler indhentet til fællesfonden og videreførte underskud blev dækket. Samlet set medførte "nulstillingen", at der i alt blev givet en tillægsbevilling på 3,8 mio. kr. til stiftsadministrationer og stiftscentre. Nedenstående beskrivelse af årets resultater i centrene skal ses i dette lys. Forsikringsenheden og GIAS-centeret er ikke omfattet af tillægsbevillingsansøgningen, da de finansieres af eksterne kilder.

Forsikringsenheden

Forsikringsenheden (FE) løser opgaver vedrørende administration og sagsbehandling i forbindelse med Folkekirkens Selvforsikringsordning og yder generel rådgivning om forsikrings spørgsmål. FE er et samarbejde mellem Københavns og Helsingør Stifter og finansieres ved indtægtsdækket virksomhed.

Der har i 2019 været en stigning på 4 pct. i antallet af modtagne skadesanmeldelser i forhold til 2018, men antallet af anmeldelser ligger fortsat markant under antallet for perioden 2013-2017. Reduktionen i forhold til tidligere år formodes at have en sammenhæng med, at selvrisikoen med virkning fra 1. juli 2017 blev forhøjet. Disse forhold har bevirket en nedgang i centerets årsværk-forbrug, jf. tabel 2.3.2.2.2.

Centerets resultat for 2019 udgør et merforbrug svarende til et underskud på 397 t.kr. Dertil skal også indregnes et akkumuleret underskud på 1.254 t.kr. fra tidligere år, hvorfor der ved udgangen af 2019 er et samlet akkumuleret underskud på 1.651 t.kr. jf. tabel 2.3.1.2b.

Resultatet for 2019 er påvirket af, at aktiverede udgifter til udvikling af nyt it-registreringssystem til skadesanmeldelse på i alt 284 t.kr. er udgiftsført, som følge af beslutningen om ikke at igangsætte systemet.

TABEL 2.2.1.2B FORSIKRINGSENHEDEN, STATUS

Skadestype	2018	- heraf		- heraf afviste sager og	
		2019 afsluttede	afsluttede	fejlsager	
Indbrud med følgeskader	201	153	111	37	5
Tyveri/Ran/Røveri	78	48	33	10	5
Skjult rør	51	57	31	23	3
Lynnedslag	37	61	51	2	8
Vandskade	37	59	23	22	14
Andet	39	47	16	23	8
Hærværk	31	47	30	16	1
Stormskade	37	36	22	7	7
Briller	34	34	33	1	0
Påkørsel	26	27	16	9	2
Svamp- & Insektskade	15	19	4	11	4
Brand	9	16	13	3	0
Indbrud	6	10	6	4	0
Skybrudsskade	5	11	2	4	5
Glas	8	8	6	2	0
Kortslutning	8	8	8	0	0
Entrepriseskade	4	7	0	6	1
Eksplosion	0	1	0	1	0
I alt	626	649	405	181	63

Indtil medio 2017 var forventningen 1.400 skader pr. år. Efter ændringen af selvrisikoen for forsikringsordningen viser de foreløbige erfaringer, at antallet af årlige skader fremadrettet må ventes at være ca. 650, hvis der ikke er store hændelser med mange skader som f.eks. en orkan.

Folkekirkens Administrative Fællesskab

Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) deltager i bestyrelsen af fællesfonden og løser i den forbindelse løn- og regnskabsmæssige opgaver for fællesfondens institutioner og Kirkeministeriet. AdF er placeret i Lolland-Falsters Stift og finansieres delvist ved bevilling fra fællesfonden, og delvist ved indtægter fra fællesfondens institutioner. Centerets resultat for 2019 udgør et mindreforbrug på 147 t.kr. Mindreforbruget er ved årsafslutningen overført til stiftsadministrationen, idet AdF fra 2020 overgår til at være fuldt bevillingsfinansieret. Resultatet for 2019 ses i tabel 2.3.1.2b. Resultatet afspejler, at der i 2019 er tilbageført ressourcer fra overgangen til det nye lønsystem (FLØS3) samt de udfordringer, der var forbundet med overgangen, samtidig med at en stilling er holdt vakant, ud fra en forventning om en ændret bevillingssituation i 2020, hvor lønopgaven overføres til Fællesfondsløncenteret under Fyens Stift. Forventningen til 2020 er at følge bevillingen.

Fællesfondsløncenteret

Fællesfondsløncenteret (FLC) løser løn opgaver for fællesfondens institutioner. FLC løser endvidere HR-opgaver for FUV, Kirkemusikskolerne og folkekirken.dk. FLC finansieres hovedsageligt ved bevilling fra fællesfonden.

I januar 2018 blev det nye lønsystem FLØS3 taget i brug. Det forventes, at implementeringen af lønsystemet afsluttes og konsolideres i begyndelsen af 2020, hvilket vil medføre en effektivisering både i centeret og i de enkelte fællesfondsinstitutioner. En særlig udfordring er tjenestemandspensionerne og en korrekt afregning og registrering heraf. Det forventes, at denne del af processen er gennemført inden udgangen af 2020. Centerets resultat for 2019 udgør et overskud på 485 t.kr. jf. tabel 2.3.1.2b, hvoraf 347 t. kr. vedrører Fyens Stift og 139 t.kr. vedrører Lolland-Falsters Stifts. Det positive resultat skal ses i lyset af, at FLC har modtaget en tillægsbevilling på i alt 3,2 mio. kr. i november 2019. Det forventes, at budgettet balancerer i 2020 som konsekvens af den nye budget- og bevillingsmodel.

Plancenteret

Plancenteret screener samtlige plansager for stifterne og varetager administrative opgaver i forbindelse med plansager og sager om sognegrænser for både stifter og Kirkeministeriet. Plancenteret ligger i Aalborg Stift og er finansieret ved bevilling fra fællesfonden.

Centeret har i 2019 screenet 1955 plansager, hvoraf 93 pct. af sagerne er screenet på under fem dage. Centeret udarbejder fortsat screeningsnotater for hvert enkelt planforslag for at sikre en optimal overlevering af sager fra Plancenteret til de øvrige stifter. Centeret har i 2019 haft øget fokus på rådgivningen af de øvrige stifter, herunder via brug af Den Digitale Arbejdsplads. Centeret har behandlet 9 sognegrænseændringer i 2019.

Centerets samlede resultat for 2019 udgør et merforbrug svarende til et underskud på 37 t.kr. jf. tabel 2.3.1.2b. I 2020 vil Plancenteret fortsat øge fokus på rådgivningen og videndelingen i forhold til landets stifter.

GIAS-centeret

GIAS-centeret administrerer kapitaler (stiftsmidler) og gravstedsaftaler for stifter, provstier og menighedsråd/kirkegårde. GIAS-centeret er et samarbejde mellem Viborg og Aarhus Stifter og finansieres som indtægtsdækket virksomhed.

I 2018 og 2019 har centeret arbejdet med forberedelserne til det kommende udbud af de to systemer Kapitaladministrationssystem (KAS) og Gravstedsindbetalings- og Administrationssystem (GIAS). Udbuddene forventes påbegyndt i 2020, sådan at systemerne kan implementeres i 2021. I forbindelse med udbuddet er der nedsat en programledelse, som månedligt afholder møder.

Stifternes Løncenter for Menighedsråd

Stifternes Løncenter for Menighedsråd (SLM) løser løn opgaver for menighedsråd, kirkegårde og provstiuvalg i folkekirken, samt tværgående opgaver for Kirkeministeriet. SLM er et samarbejde mellem Haderslev, Roskilde og Ribe Stifter og finansieres ved bevilling fra fællesfonden. Driften af Løncenteret har i løbet af 2019 fundet et mere stabilt leje, og der udestår kun få implementeringsopgaver vedrørende ansættelsesbeviser og rapporter/uddata. Ressourcerne i centeret anvendes primært på centerets del af driftsopgaven og i stor udstrækning på supporten af lønadministratorerne. Det forventes, at der fortsat skal lægges en indsats i det forpligtende samarbejde mellem de tre afdelinger, ligesom der skal følges op på de forpligtelser, der er til centerledelsen iht. styringsgrundlaget. Resultaterne betragtes overordnet set som tilfredsstillende. Centerets samlede resultat for 2019 udgør et merforbrug svarende til et underskud på 114 t.kr i forhold til den samlede bevilling jf. tabel 2.3.1.2b. Centeret har været i stabil drift i 2019, der har været anvendt færre personaleressourcer jf. tabel 2.3.2.2.2 og dette forventes videreført i 2020.

Yderligere oplysninger om centrenes faglige og økonomiske resultater fremgår af årsrapporten 2019 for de enkelte stifter.

2.2.1.3 Folkekirkens It

2.2.1.3.1 Folkekirkens It

Folkekirkens It er det kontor i Kirkeministeriet, som varetager drift og udvikling af Kirkeministeriets samt folkekirkens fælles it-løsninger. Omfanget af it-løsningerne fastsættes af kirkeministeren og finansieres i henhold til lov om folkekirkens økonomi af fællesfonden. Folkekirkens It's opgave er at servicere folkekirkens mere end 2.300 myndigheder og institutioner og Kirkeministeriet med it-ydelser. Institutionerne er tilknyttet Kirkenettet, som er betegnelsen for det fælles netværk, med ca. 4.000 pc-arbejdspladser på knap 3.000 adresser. De knap 5.000 brugere i provstier, stifter og ministerium er tilknyttet det lukkede Kirkenet. Herudover betjenes menighedsrådene og deres 14.000 medlemmer via den Digitale Arbejdsplads (DAP). Derudover drifter og udvikler Folkekirkens It et stort antal systemer i folkekirken og ministeriet. En nærmere beskrivelse af Folkekirkens It's omkostninger findes under bilagsafsnit 4.5.

De faglige resultater gøres op på følgende områder: Ministeriets og folkekirkens it-anvendelse, Personregistrering samt it-governance. For en opgørelse af nøgletal, driftsorienterede produktionsresultater samt projekter henvises til Årsrapport 2019 for Folkekirkens It. En væsentlig del af organisationens kerneopgaver er større it-projekter i folkekirken eksempelvis implementeringen af FLØS3, som er Folkekirkens Lønservice, samt

implementering af journaliserings- og processystemet F2 i Kirkeministeriet, stifter, provstier, folkekirkens uddannelsesinstitutioner samt folkekirken.dk.

Tabel 2.2.1.3.1 viser aktiviteterne i Folkekirkens It i 2019. For en nærmere og uddybende redegørelse henvises til Folkekirkens It's årsrapport for 2019.

TABEL 2.2.1.3.1 KIRKENETTETS NØGLETAL

	2016	2017	2018	2019
Antal pc-arbejdspladser	3.844	3.989	3.921	4.047
Antal installationssteder	2.517	2.508	2.434	2.974
Antal brugere	4.356	4.592	4.801	4.934
Personregisterførere	2.904	2.976	3.030	3.087
Antal henvendelser til brugerservice	63.012	61.040	62.702	62.981
Pc-support	31.191	26.541	33.237	32.365
IHLP-sager	-	-	-	1.768
Leverancer m.m.	2.453	2.897	2.771	2.260
DAP	3.600	1.254	905	578
Personregistrering	25.768	30.348	30.465	30.616
Borgere v/personregistrering	1.347	1.450	2.421	3.243

2.2.1.3.2 Folkekirken.dk

folkekirken.dk er den institution, som varetager den daglige drift af folkekirkens officielle hjemmeside foruden en række andre kommunikative aktiviteter, herunder sådanne, som efter biskoppernes ønske koordineres og/eller løses af folkekirken.dk.

Folkekirken.dk ledes af en bestyrelse, som fastlægger den overordnede redaktionelle linje på folkekirken.dk. Den daglige ledelse af folkekirken.dk's aktiviteter påhviler den ansvarshavende redaktør, der i sit daglige virke er uafhængig af bestyrelsen.

Folkekirken.dk er i løbet af 2019 blevet udskilt af Folkekirkens It. Fra og med regnskabsåret 2020 er folkekirken.dk en særskilt institution under fællesfonden med eget regnskab under delregnskab 6 - Folkekirkens fællesudgifter. I nærværende konsoliderede årsrapport for fællesfonden indgår folkekirken.dk under delregnskab 4 – Folkekirkens It.

2.2.1.4 Uddannelsesinstitutioner

2.2.1.4.1 Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

FUV's formål og bundne opgaver er fastlagt i bekendtgørelse nr. 13 af 10. januar 2018. Bekendtgørelsen er fastsat i medfør af lov nr. 309 af 16. maj 1990 om folkekirkens institutioner til uddannelse og efteruddannelse af præster, samt lovbekendtgørelse nr. 864 af 25. juni 2013 om ansættelse i stillinger i folkekirken. Endelig gælder lovbekendtgørelse nr. 95 af 29. januar 2020 om folkekirkens økonomi.

Af bekendtgørelsens formålsparagraf fremgår det, at FUV skal:

- På videnskabeligt grundlag give teologiske kandidater en praktisk teologisk uddannelse som forberedelse til arbejdet som præst i folkekirken, og ved efteruddannelse styrke nyansatte præsters forudsætninger for arbejdet som præst i folkekirken.
- Styrke almenteologisk, praktisk teologisk og pædagogisk virksomhed i folkekirken, og på videnskabeligt grundlag give almenteologisk, praktisk teologisk og pædagogisk efteruddannelse, herunder også orientering i samfundsvidenskabelige, filosofiske, litterære og kunstneriske forhold med henblik på varetagelse af kirkens opgaver i det moderne samfund.
- Uddanne provster med henblik på varetagelse af provstestillingens ledelsesmæssige, vejledende og administrative funktioner.
- Indsamle, bearbejde, udvikle og formidle data og viden, der er relevant for folkekirken og for forholdet mellem kirke og samfund.

TABEL 2.2.1.4.1 FOLKEKIRKENS UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

		2018	2019	2020
Deltagere/kursister				
	Pastoralseminariekurser	68	54	73
	Den obligatoriske efteruddannelse	505	582	723
	Den almene efteruddannelse	1.799	1.391	1.769
	I alt	2.372	2.027	2.565
Omkostninger (t.kr.)				
	Pastoralseminariekurser	4.863	3.917	4.910
	Den obligatoriske efteruddannelse	3.716	3.798	3.942
	Den almene efteruddannelse	9.147	8.666	8.596
	I alt	17.726	16.381	17.448

Pastoralseminariekurser

Omfatter uddannelse i København og Aarhus af teologer som forudsætning for at kunne søge embede i den danske folkekirke. Uddannelsen er på i alt 19 uger inklusiv 5 ugers sognepraktik.

Den obligatoriske efteruddannelse

Omfatter efteruddannelse af præster, provster og provstisekretærer (fra 2017). For præster indgår dette forløb som en integreret del af uddannelses- og introduktionsplanen for NY PRÆST.

Den almene efteruddannelse

Omfatter præster, provster, biskopper og andre ansatte i folkekirken. Kurserne udbydes digitalt på FUV's hjemmeside, og derudover gennemføres særskilt rekvirerede kurser. Optagelse fordrer godkendelse af biskopper og provster.

Vidensformidling m.v.

Videnscenteret har bl.a. til opgave at

- tilvejebringe viden og analysere data der er relevant for folkekirken og for forholdet mellem kirke og samfund. Dette sker typisk gennem udvalgte satsningsområder og projekter.
- indsamle og redigere kirkestatistik herunder formidling heraf
- opbygge en basiskompetence i evaluering til anvendelse og understøtning af centrets udviklingsaktiviteter og projekter m.v.
- udvikle og støtte konfirmationsforberedelse/-undervisning (Konfirmandcenteret)

For en mere fyldestgørende beskrivelse af årets faglige aktiviteter samt oplysninger om økonomiske forhold henvises til Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters årsrapport for 2019.

2.2.1.4.2 Kirkemusikskolerne

Kirkemusikskolerne uddanner kirkemusikere med det overordnede formål at tilgodese folkekirkens behov for kirkemusikere på kort og lang sigt. Kirkemusikskolerne uddanner således organister, kirkesangere, klokkenister og kirkekorledere til folkekirken. Undervisningen omfatter undervisning på eksamenslinjer, eksamensfri undervisning, efteruddannelse og kursusvirksomhed.

I tabel 2.2.1.4.2b er vist udviklingen i antal afsluttede uddannelsesforløb for folkekirkens tre kirkemusikskoler. For en nærmere redegørelse af uddannelses- og eksamensformen for skolens uddannelser samt faglige resultater m.v. henvises til den pågældende skoles årsrapport.

TABEL 2.2.1.4.2A UNDERVISNINGSAKTIVITET - ANTAL HELÅRS-STUDERENDE VED STUDIESTART (PR. ULTIMO SEPTEMBER)

	2018	2019	2020
Sjælland			
Organister	80	84	101
Kirkesangere	62	71	63
Kirkekorledere	8	7	10
I alt	150	162	174
Løgumkloster			
Organister	79	89	80
Kirkesangere	70	60	62
Kirkekorledere	0	4	5
Klokkenister	12	4	7
I alt	161	157	154
Vestervig			
Organister	91	107	97
Kirkesangere	53	65	57
Kirkekorledere	2	4	4
I alt	146	176	158
Total			
Organister	250	280	278
Kirkesangere	185	196	182
Kirkekorledere	10	15	72
Klokkenister	12	4	7
Total	457	495	539

TABEL 2.2.1.4.2B ANTAL DIMITTENDER - ÅRLIGT

	2018	2019	2020
Sjælland			
Organister	9	10	14
Kirkesangere	8	9	7
Kirkekorleder	1	4	2
I alt	18	23	23
Løgumkloster			
Organister	10	10	10
Kirkesangere	9	9	8
Kirkekorleder	0	0	0
Klokkenister	4	5	1
I alt	23	24	19
Vestervig			
Organister	13	5	14
Kirkesangere	15	5	9
Kirkekorleder	1	1	1
I alt	29	11	24
Total			
Organister	32	25	38
Kirkesangere	32	23	24
Kirkekorleder	2	5	3
Klokkenister	4	5	1
I alt	70	58	66

2.2.1.5 Øvrige

2.2.1.5.1 Kirkefunktionæruddannelsen

Fællesfonden yder tilskud til uddannelsen af kirkefunktionærer: Kordegne, kirketjenere og gravere. Kirkefunktionæruddannelsen foregår på AMU Fyn.

Antallet af personer, der har gennemført de forskellige uddannelser, fremgår af tabel 2.2.1.5.1.

Tabellen viser statistik for AMU-kursister, som har fulgt kirkefunktionæruddannelserne, og viser den obligatoriske grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne samt den obligatoriske efteruddannelse for kordegne – afhængig af jobfunktionen – samt efteruddannelse for kirkefunktionærer.

Folkekirkens brancheudvalg under Kompetencesekretariatet er ansvarligt for at udvikle, kvalitetssikre og markedsføre AMU-uddannelserne til folkekirkens medarbejdere.

Brancheudvalget er sammensat af repræsentanter fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i folkekirken. Brancheudvalget har følgende sammensætning: Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegneforening, Forbundet af Kirke- og kirkegårdsansatte, 3F, Organistforeningen og Dansk Kirkemusiker Forening.

TABEL 2.2.1.5.1 ANTAL AMU-KURSISTER PÅ KIRKEFUNKTIONÆRUDDANNELSEN

ANTAL DELTAGERE	2016	2017	2018	2019
Obligatorisk grunduddannelse	857	856	831	805
Fri efteruddannelse	567	342	498	471
I alt	1.424	1.198	1.329	1.276

2.2.1.5.2 Folkekirkelige tilskud

Fællesfonden yder desuden også i mindre omfang tilskud til en række forskellige centrale aktører og aktiviteter. Disse tæller blandt andet Folkekirkens Mellemkirkelige Råd, som er det folkekirkelige organ, som varetager folkekirkens kontakter til andre kristne kirker og kirkesamfund i ind- og udland; Skt. Petri, som er en tysksproget menighed i folkekirken; samt de tre døvemenigheder under henholdsvis Københavns Stift, Aarhus Stift og Haderslev Stift. Desuden afholder fællesfonden også udgifter til kirkelig betjening af hørehæmmede samt til Den folkekirkelige Udviklingsfond, som hvert år uddeler økonomisk støtte til initiativer, der fremmer udviklingen af folkekirkens arv og virke.

2.2.1.5.3 Tilskud til lokale kasser

Tilskud til lokale kasser omfatter udligningstilskuddet til ligningsområder med lavt indtægtsgrundlag. Bevillingen har fulgt budgettet.

2.2.2 Fællesfondens samlede økonomi

Det samlede økonomiske resultat er et underskud på 2,0 mio. kr., der primært skyldes

- Et merforbrug vedrørende stifter og centre.
- Et merforbrug vedrørende feriepenge til præster og provster.
- Et merforbrug vedrørende folkekirkens uddannelser.
- Et merforbrug vedrørende fællesudgifter.
- Desuden er der mindreforbrug på tilskud og reserver.

Der henvises i øvrigt til bilag 4.3 Specifikation af budgetafvigelser. Resultatet betragtes som tilfredsstillende.

TABEL 2.2.2 FÆLLESFONDENS ØKONOMISKE HOVEDTAL

t.kr.	2018	2019	2020
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-1.264.316	-1.299.990	-1.272.951
Ordinære driftsomkostninger	983.614	1.033.351	1.068.125
Resultat af ordinær drift	-280.702	-266.639	-204.826
Resultat før finansielle poster	-20.933	2.601	94.311
Årets driftsresultat	-26.631	-1.461	93.312
Ændring i regnskabspraksis	-11.101	0	0
Urealiseret kursgevinst/-tab	4.325	3.456	0
Årets resultat	-33.407	1.996	93.312
Fællesfonden balance			
Anlægsaktiver	842.273	850.911	
Omsætningsaktiver	362.375	356.615	
Egenkapital	-394.819	-392.823	
Hensatte forpligtelser	-376.865	-394.975	
Langfristet gæld	-175.318	-125.472	
Kortfristet gæld	-257.646	-294.257	

For yderligere oplysninger vedr. 2019 og 2020 henvises til punkt 3.1 Resultatopgørelse og 4.1 Noter til resultatopgørelse.

2.3 Kerneopgaver og ressourcer

2.3.1 Økonomi for fællesfondens opgaver

I tabellen fremgår fællesfondens delregnskaber og i de efterfølgende afsnit er disse specificeret på formål.

Der henvises i øvrigt til bilag 4.3 Specifikation af budgetafvigelser, hvor afvigelserne er nærmere oplyst.

TABEL 2.3.1 FÆLLESFONDENS OPGAVER (T. KR.)

	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets resultat
Delregnskab - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.183.940	-1.184.041	0	-100
Delregnskab - 2 - Præster og provster	672.343	-1.097	676.936	3.496
Delregnskab - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	85.702	-17.399	110.343	7.242
Delregnskab - 4 - Folkekirkens It	95.061	-32.967	127.647	-381
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	62.445	-6.933	71.501	2.122
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	18.898	-15	20.980	2.067
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	28.327	-82	25.269	-3.140
Delregnskab - 9 - Reserver	-1.557	-10.002	5.605	-2.840
Delregnskab - 11 - Finansielle poster (netto)	-1.019	-5.991	5.457	484
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	111.852	0	111.851	-1
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	104.935	-64.584	169.519	0
Total	-6.955	-1.323.112	1.325.107	8.951

Andel af årets resultat angiver afvigelsen mellem den givne bevilling og årets resultat.

2.3.1.1 Stiftsadministration og præsteløn

Omfatter omkostninger til præster og provster, samt stiftsadministrationen.

Eksklusive godtgørelser er bevillingsudnyttelsen for præsteløn 101,2 pct. Resultatet anses som tilfredsstillende.

Præstebevillingen (delregnskab 2 – Præster og provster) er en samlet bevilling til alle stifter og skal samlet overholdes for de ti stifter. Den udmeldte stiftsbevilling er et styringsredskab på linje med stillingsnormeringen og årsværksforbruget, men skal altid ses i sammenhæng med de øvrige stifters forbrug.

Bevillingen er fordelt mellem stifterne ud fra forventet forbrug baseret på stifternes forventede gennemsnitsomkostning pr. præst. Der kan derfor forekomme ændringer i løbet af året, bl.a. ved højere personaleomsætning end forventet.

Særlig for bevillingen til godtgørelser (formål 24) betyder en ændret personaleomsætning, at der kan være større afvigelser mellem faktisk forbrug og bevilling, da forbruget her i stor grad afhænger af antal ansættelser/afskedigelses, terminer på udskiftning af præstekjoler, samt geografiske forhold i forhold til f.eks. kørselsomkostninger.

Overgangen til nyt lønsystem for folkekirken gjorde i 2018 opfølgningen på præstebevillingen vanskelig. Indledningsvis har der været vanskeligheder med at få opgjort lønomkostningerne korrekt på formål (f.eks. mellem barselsvikarer og øvrige præstelønomkostninger). Opfølgningen på præstebevillingen er i 2019 forbedret væsentligt i forhold til i 2018, men der har stadig været enkelte problemer hermed. I 2019 er der ligeledes gjort en stor indsats for at forbedre opgørelsen af præsternes feriepengeforpligtelse i løbet af året.

Ved en oprydning i data om feriepenge i FLØS har det vist sig, at fællesfondens tilgodehavende i staten vedr. feriepengeforpligtelse til præster er ca. 9,2 mio. kr. lavere end skønnet. Der er derfor af Kirkeministeriet truffet beslutning om at nedskrive tilgodehavendet i regnskabet for 2019. Dette er den væsentligste årsag til afvigelsen på 17,5 mio. kr. fra budgettet på feriepengeforpligtelsen jævnfør nedenstående tabel 2.3.1.1. Den øvrige afvigelse skyldes, at udbetaling af feriepenge har været højere end budgetteret.

Mindreforbruget på løn til præster og provster skyldes, at der i 2019 er færre fastansatte præster end der er normering til, jævnfør afsnit 2.3.3.

For en nærmere beskrivelse af stiftsadministrationernes regnskab på delregnskab 3, henvises til de enkelte stifters årsrapporter.

TABEL 2.3.1.1 STIFTSADMINISTRATION OG PRÆSTELØN BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2019 (T. KR.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
2. - Præster og provster	Lovbunden bevilling			
Formål 21 - løn 40/60 præster		583.108	573.587	-9.521
Formål 22 - fællesfondspræster		50.003	49.590	-412
Formål 23 – Barselsvikarer		4.142	4.062	-80
Formål 24 – Godtgørelser		31.287	27.301	-3.986
Formål 26 - Præster med refusion		-	-0	-0
Formål 27 - Feriepengeforpligtelse		3.803	21.299	17.496
Total		672.343	675.839	3.496
3. – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed		72.615	75.524	2.909
Formål 59 - Personalemæssige tiltag		1.150	1.187	37
Total		73.765	76.712	2.947

Oplysninger vedr. afvigelser mv. fremgår af punkt 4.3.

2.3.1.2 Centre

Omfatter de samlede omkostninger vedr. administrationen af centrene – jf. pkt. 2.2.1.2.

TABEL 2.3.1.2A CENTRENES BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2019 (T. KR.)

Delregnskab	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
2 – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling			
Formål 15 - Indtægtsdækket virksomhed *)	0	-9.820	10.216	397
Formål 16 - Bevillingsfinansieret center	11.502	-3.324	14.344	-481
Total	11.502	-13.144	24.561	-84

*) Oversigt over akkumuleret resultat vedr. indtægtsdækket virksomhed fremgår af bilag 4.2.

Regnskabet fordeler sig således:

TABEL 2.3.1.2B CENTRENES BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Center	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
Forsikringsenheden				
Københavns Stift	0	-690	690	0
Helsingør Stift	0	-1.433	1.830	397
I alt	0	-2.123	2.520	397
Folkekirken Administrative Fællesskab				
Lolland-Falster Stift	2.263	-3.209	5.325	-147
I alt	2.263	-3.209	5.325	-147
Fællesfondsløncenteret				
Fyens Stift	3.482	0	3.135	-347
Lolland-Falster Stift	642	0	503	-139
I alt	4.124	0	3.638	-485
Planceret				
Aalborg Stift	623	0	661	37
I alt	623	0	661	37
GIAS-centeret				
Viborg Stift	0	-6.624	6.624	0
Aarhus Stift	0	-1.073	1.073	0
I alt	0	-7.697	7.697	0

Center	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
Stifternes Løncenter for Menighedsråd				
Roskilde Stift	2.292	0	2.242	-51
Ribe Stift	1.064	0	1.155	91
Haderslev Stift	1.136	-115	1.324	74
I alt	4.492	-115	4.721	114
Total	11.502	-13.144	24.561	-84

Yderligere oplysninger om faglige og økonomiske resultater fremgår af årsrapporten 2019 for det enkelte stift.

2.3.1.3 Folkekirkens It

Omfatter omkostningerne til Folkekirkens It, folkekirken.dk og projektbevillinger til It. Fordelingen af it-omkostningerne fremgår af bilag 4.5.

TABEL 2.3.1.3 FOLKEKIRKENS IT BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Delregnskab	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
4 - Folkekirkens It	Driftsbevilling			
Formål 81 - Folkekirkens It	88.355	-32.621	119.790	-1.185
Formål 87 - Folkekirken.dk	5.806	-347	6.957	805
Formål 99 - Projektbevillinger	900	0	900	0
Total	95.061	-32.967	127.647	-381

2.3.1.4 Folkekirkens uddannelser

Omfatter omkostninger til folkekirkens kirkemusikskoler og Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, samt særskilte projektbevillinger.

TABEL 2.3.1.4A FOLKEKIRKENS UDDANNELSER BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Delregnskab	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
5 – Folkekirkens uddannelser	Driftsbevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed	1.365	0	942	-423
Formål 51 - Kirkemusikskoler	24.934	-3.867	28.315	-486
Formål 52 - Præsteuddannelse	34.569	-3.207	40.277	2.501
Formål 99 - Projektbevillinger	1.578	156	1.952	530
Total	62.445	-6.918	71.486	2.122

Det fordeler sig således på de enkelte uddannelsesinstitutioner eksklusiv projektbevillinger:

TABEL 2.3.1.4B FOLKEKIRKENS UDDANNELSER BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Institution	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
Sjællands Kirkemusikskole	8.284	-1.548	9.959	128
Løgumkloster Kirkemusikskole	8.314	-1.108	9.346	-76
Vestervig Kirkemusikskole	8.335	-1.212	9.010	-537
Kirkemusikskoler i alt	24.934	-3.867	28.315	-486
Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter	34.569	-3.207	40.277	2.501
AMU-Uddannelser	1.365	0	942	-423
Total	60.867	-7.074	69.533	1.592

2.3.1.5 Øvrige

Omfatter fællesfondens øvrige udgiftsområder. For en beskrivelse af afvigelser henvises der til afsnit 4.3.

TABEL 2.3.1.5 ØVRIGE BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2019 (T. KR.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
1 - Landskirkeskat og kompensation	Lovbunden bevilling			
Formål 11 - Landskirkeskat		-1.174.040	-1.174.041	-0
Formål 12 - Kompensation til folkekirken fra FL		-8.500	-8.600	-100
Formål 13 - Øvrige indtægter fællesfonden		-1.400	-1.400	-
Total		-1.183.940	-1.184.041	-100
6 - Folkekirken fællesudgifter	Driftsbevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed		4.475	6.344	1.868
Formål 32 - Provstirevision		13.271	13.392	121
Formål 34 - Nationalmuseet		1.151	1.229	78
Formål 61 - Hensættelse landskirkeskat		-	-	-
Total		18.898	20.965	2.067
7 - Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed		8.765	5.617	-3.148
Formål 33 - Udviklingsfonden		2.172	2.180	8
Formål 35 - Studentermenigheder		1.593	1.593	0
Formål 41 - Døve		3.547	3.547	-0
Formål 43 - Hørehæmmede		715	715	-0
Formål 63 - Det mellemkirkelige råd		9.517	9.517	-0
Formål 64 - Skt. Petri		2.018	2.018	0
Total		28.327	25.187	-3.140

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
9 - Reserver	Anden bevilling			
Formål 97 - Af- og nedskrivninger		-5.891	-5.666	225
Formål 98 - Anlægsreserve		4.334	1.269	-3.065
Formål 99 - Omprioriteringsreserve		-	-	-
Total		-1.557	-4.397	-2.840
11 - Finansielle poster (netto)	Anden bevilling	-1.019	-535	484
21 - Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	111.852	111.851	-1
31 - Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	104.935	104.935	-0

2.3.2 Personaleressourcer

2.3.2.1 Personaleressourcer - Præster

Årsværksnormeringen fremgår af bekendtgørelse af lov om folkekirkens økonomi, LBK nr. 331 af 29. marts 2014 § 20 stk. 2, hvor der er normeret 1892,8 stillinger (40/60), hvortil kommer 101 fællesfundspræstestillinger. Dagpengerefusioner reducerer årsværksforbruget. Stillinger og årsværk er fordelt mellem landets 10 stifter efter aftale mellem Kirkeministeriet og biskopperne. Årsværksforbruget af statsligt medfinansierede præster i 2019 var 1874,7 og forbruget af fællesfundspræster var 99,1. Hertil kommer, at der ved udgangen af 2019 har været 116,19 årsværk, der er finansieret af de lokale kasser. Overgangen til nyt lønsystem har gjort opfølgningen på årsværksnormeringen vanskelig, og der er en vis usikkerhed i fordelingen mellem typer af præster, jf. afsnit 2.3.1.1 (præstebevillingen).

Tabel 2.3.2.1a og 2.3.2.1b nedenfor viser fordelingen af anvendte årsværk til statsligt medfinansierede præster og fællesfundspræster. Stifternes samlede årsværksforbrug for præster viser et mindreforbrug på 44 årsværk. Denne forskel skyldes, at stifterne får fuldt fradrag i årsværk for præster, hvor der modtages sygedagpengerefusioner (33 årsværk i 2019), men denne refusion dækker kun omkring 50 pct. af lønomkostningen, hvorfor mindreforbruget i årsværk er større end mindreforbruget på lønbevillingen. Foretages denne modregning af refusioner ikke, er der tale om et merforbrug på 13 årsværk. Årsværksforbruget har efter modregning af refusioner været 98 pct. (uden refusioner 101 pct.) i forhold til normeringen – også fordelt på både de statsligt medfinansierede præster og fællesfundspræster. Årsværksforbruget på præster må derfor betragtes som værende tilfredsstillende.

I 2018 var mindreforbruget 20 årsværk. Stigningen i mindreforbruget skyldes primært et fald i antallet af fastansatte præster, både tjenestemandsansatte og overenskomstansatte i 2019 i forhold til 2018. Derudover er der i 2019 en stigning i antallet af vikarer sammenholdt med 2018.

TABEL 2.3.2.1A PRÆSTER – PERSONALEFORBRUG I ÅRSVÆRK

Præster - personaleforbrug i årsværk	2018	2019
	Årsværk	Årsværk
Årsværksnormering præster	1993,8	1993,8
Tjenestemandsansatte præster	1.731,2	1.708,7
Overenskomstansatte præster	219,6	207,6
Fastansatte i alt	1.950,70	1.916,3
Barselsvikarer	15,8	19,2
Vikarer i øvrigt	75,7	90,6
Vikarer i alt	91,5	109,8
Fradrag for lønrefusioner m.m.	-68,5	-76,7
I alt forbrug indenfor normering inkl. ref.	1.973,8	1.949,4
Mer-/mindreforbrug af årsværk præster	-20,0	-44,4

TABEL 2.3.2.1B PRÆSTER - PERSONALEFORBRUG I ÅRSVÆRK PR. STIFT

Stift	Sognepræster				Fællesfundspræster			
	Anvendte årsværk	Normerede årsværk	Anvendte årsværk	Afvigelse	Anvendte årsværk	Normerede årsværk	Anvendte årsværk	Afvigelse
	2018	2019	2019	2019	2018	2019	2019	2019
Københavns Stift	192,7	199,9	193,4	-6,4	9,9	10,4	10,0	-0,3
Helsingør Stift	266,5	267,7	265,5	-2,2	13,9	14,1	13,9	-0,1
Roskilde Stift	242,7	244,9	239,1	-5,7	12,5	12,8	12,5	-0,3
Lolland-Falsters Stift	54,2	56,6	53,9	-2,6	2,6	2,9	2,7	-0,1
Fyens Stift	176,7	175,4	171,7	-3,7	9,1	9,2	9,0	-0,2
Aalborg Stift	200,2	201,2	195,1	-6,0	12,9	13,1	12,7	-0,4
Viborg Stift	164,6	165,6	164,4	-1,2	8,5	8,7	8,6	-0,1
Aarhus Stift	267,3	267,6	258,8	-8,8	13,7	13,9	13,4	-0,5
Ribe Stift	142,2	146,2	141,8	-4,4	7,3	7,7	7,4	-0,2
Haderslev Stift	167,4	168,0	167,0	-0,9	8,5	8,7	8,6	-0,0
I alt	1.874,7	1.892,8	1.850,8	-42,0	99,1	101,0	98,7	-2,3

2.3.2.2 Personaleressourcer i fællesfondens institutioner

Det overordnede årsværksforbrug blandt fællesfondens institutioner fremgår af tabel 2.3.2.2 nedenfor.

TABEL 2.3.2.2 FÆLLESFONDENS ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2017	2018	2019
Stiftsadministration	95,6	97,3	99,7
Stiftscentre	31,2	32,6	28,8
Folkekirken It	41,4	34,5	40,4
Uddannelsesinstitutioner	65,5	66,2	70,6
Folkekirken.dk	3,2	5,5	6,3
Fællesfonden i alt	236,9	236,1	245,8

2.3.2.2.1 Personaleressourcer i stiftsadministrationerne

Tabellen viser personaleforbruget i stiftsadministrationerne fordelt på formål. Der har været en stigning i årsværksforbruget i stiftsadministrationerne på 2,4 årsværk i forhold til 2018 svarende til en ændring på ca. 2,5 pct. Stigningen skyldes primært en stigning i brugen af årsværk på styrelse.

TABEL 2.3.2.2.1 STIFTSADMINISTRATIONERNES ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2017	2018	2019
Personaleopgaver for eksterne	9,1	9,1	9,7
Styrelse	32,1	32,9	39,9
Rådgivning	13,0	11,1	9,6
Økonomiopgaver for eksterne	0,9	0,7	0,7
Administration og hjælpefunktioner	40,5	43,6	39,7
Stiftsadministration i alt	95,6	97,3	99,7

2.3.2.2.2 Personaleressourcer i centre

I tabel 2.3.2.2.2 fremgår centrenes årsværksforbrug fordelt pr. center. Der har været et fald i årsværksforbruget i centrene på 3,7 årsværk i forhold til 2018 svarende til et fald på 11,3 pct. Faldet skyldes et mindre forbrug af årsværk i syv centre. Der er kun en stigning i årsværksforbrug i GIAS-centeret i Aarhus stift, mens Plancenteret og GIAS-centeret i Viborg stift har haft samme årsværksforbrug som i 2018. Stigningen i forbrug af årsværk i GIAS-centeret i Aarhus Stift skyldes arbejdet med at forberede udbuddet af henholdsvis det nye KAS- og GIAS-system.

TABEL 2.3.2.2.2 CENTRENES ÅRSVÆRKSFORBRUG (T. KR.)

Center	2017	2018	2019
Forsikringsenheden			
Københavns Stift	1,8	1,6	1,4
Helsingør Stift	1,7	1,1	1,0
I alt	3,5	2,7	2,4
Folkekirkens Administrative Fællesskab			
Lolland-Falster Stift			
I alt	6,7	6,7	6,5
Fællesfondsløncenteret			
Fyens Stift	5,6	6,1	5,8
Lolland-Falster Stift	1,8	1,7	1,0
I alt	7,4	7,8	6,8
Placenteret			
Aalborg Stift			
I alt	1,2	1,2	1,2
GIAS-centeret			
Viborg Stift	1,7	1,5	1,5
Aarhus Stift	1,0	1,1	1,4
I alt	2,7	2,6	2,9
Stifternes Løncenter for Menighedsråd			
Roskilde Stift	3,7	5,4	4,3
Ribe Stift	2,9	2,8	2,3
Haderslev Stift	3,0	3,5	2,5
I alt	9,6	11,7	9,1
Total	31,2	32,6	28,9

2.3.2.2.3 Personaleressourcer i Folkekirkens It

Tabellen viser personaleforbruget i Folkekirkens It, herunder folkekirken.dk. Der har været en stigning i årsværksforbruget i Folkekirkens It og folkekirken.dk på 6,7 årsværk i forhold til 2018, svarende til en stigning på 16,8 pct. Heraf vedrører 0,8 årsværk folkekirken.dk.

TABEL 2.3.2.2.3 FOLKEKIRKENS ITS ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2017	2018	2019
Folkekirkens It	41,4	34,5	40,4
Folkekirken.dk	3,2	5,5	6,3
Folkekirkens It i alt	44,6	40,0	46,7

2.3.2.2.4 Personaleressourcer i uddannelsesinstitutionerne

Tabellen viser personaleforbruget i folkekirkens uddannelsesinstitutioner. Der har været en stigning i årsværksforbruget i uddannelsesinstitutionerne på 4,4 årsværk. FUV anvendte i 2019 3,4 flere årsværk end i 2018.

TABEL 2.3.2.2.4 UDDANNELSESINSTITUTIONERNES ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2017	2018	2019
Vestervig Kirkemusikskole	12,7	12,6	13,1
Løgumkloster Kirkemusikskole	12,8	13,2	13,6
Sjællands Kirkemusikskole	13,4	11,7	11,8
Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter	26,6	28,7	32,1
Uddannelsesinstitutioner i alt	65,5	66,2	70,6

2.4 Målrapportering

Der er indgået resultataftaler mellem Kirkeministeriet og de underliggende institutioner - de enkelte stifter, Folkekirkens It, folkekirken.dk, Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter samt de tre Kirkemusikskoler.

Resultataftalerne er ikke en kontrakt i aftaleretlig betydning, men angiver en række mål, som institutionerne skal arbejde hen imod. Formålene med målene kan sammenfattes i tre aspekter ved resultataftalerne:

1. Skabe synlighed og gennemsikuelighed omkring institutionens mål og resultater
2. Understøtte dialogen mellem ministeriet, bestyrelse og ledelse om fastsættelse og gennemførelse af væsentlige kort- og langsigtede målsætninger
3. Fungere som internt styringsredskab for institutionen

Institutionerne opgør, om målene er helt eller delvist opfyldt. De tre farvekoder herunder viser, hvordan der samles op på resultaterne.

Opfyldt

Delvist opfyldt

Ikke opfyldt

Det er et generelt krav i resultatkravene, at de forudsætter en ekstra indsats af den pågældende institution og ledelse. For de aftalte indsatsområder skal aftalen indeholde konkrete mål, der skal være præcist formulerede og gennemsikuelige, så de er tydelige og forståelige for tredjemand. For detaljeret målrapportering af resultataftaler henvises der til de enkelte stifters og institutioners årsrapporter.

Historisk opfyldelse af mål, som har eksisteret i flere år, er inddraget i denne målrapportering og illustreret grafisk.

2.4.1 Stiftsadministrationerne

Stiftsadministrationerne havde for 2019 følgende fælles mål i deres resultataftaler:

1. Kvalitetssikring af brugen af F2:

Stiftsadministrationerne skal kvalitetssikre at arbejdsprincipperne i ESDH-systemet F2 følges korrekt i stiftet samt i stiftets provstier. Kirkeministeriet laver kvartalsvist et udtræk af stifternes og provstiernes akter og sager fra F2, som udsendes til stiftet. Målet indeholder to delmål.

Delmål 1: I forbindelse med de udsendte udtræk til stiftet udsendes også et bilag til *opfølgning på kvalitetssikring af data*, som indeholder de parametre, der skal måles på. Bilaget vedrører kun kvalitetssikringen i stiftsadministrationen.

Stiftsadministrationerne skal aflevere det udfyldte bilag til Kirkeministeriet i forbindelse med de kvartalsvise budgetopfølgningerne den 24. april, den 24. august og den 24. oktober og med afleveringen af årsrapporterne.

Delmål 2: Stiftsadministrationen skal i hvert kvartal i samarbejde med provstierne sikre, at der gennemføres en kvalitetssikring af brugen af F2 i provstierne. Stiftsadministrationen skal i ovennævnte bilag beskrive, hvordan kvalitetssikringen af provstiernes brug af F2 er gennemført.

2. Succesfuld implementering og forankring af "Ny Præst" i stifterne:

Målet indeholder to delmål.

Delmål 1: Hvert stift vælger forinden iværksættelsen af "Ny Præst", om de vil anvende minimumsmodellen for introduktion af den nye præst, eller om de vil anvende en udvidet model. Den valgte model er udgangspunktet for resultataftalen. Resultatkravet er, at alle præster, der første gang ansættes i folkekirken som præst med en ansættelseskvote på 50 pct. eller derover, kommer igennem den af stiftet valgte introduktionsmodel inden for de i modellen fastsatte tidsrammer.

Delmål 2: Det er helt centralt, at der på det organisatoriske plan sker en koordinering af arbejdet i stifterne og i Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter (FUV). Uddannelseskonsulenten er en helt central bærer af denne viden, men for at understøtte den fælles forventningsafstemning og videndeling er det vigtigt, at centrale aktører i både stifter og FUV indgår som aktive medspillere i opgaveløsningen.

Derfor er det et mål i sig selv, at "Ny Præst" er et fast dagsordenspunkt på alle møder mellem biskop og provster i 2019, ligesom der afholdes en fælles temadag mellem FUV og stifterne med deltagelse af uddannelseskonsulenter, biskopper, udvalgte provster og stiftskontorchefer senest i 4. kvartal 2019.

3. Byggesager – hurtig og effektiv sagsbehandling:

Resultataftalerne for stifterne har siden 2016 indeholdt et mål vedrørende byggesager. I 2019 er der fokus på sagsbehandlingstiden for byggesagerne. Stiftsøvrigheden har godkendelseskompetencen i en række sager efter lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde. Behandlingen af sagerne skal, under hensyntagen til konsulenthøring, ske hurtigt og effektivt. Målet indeholder to delmål, idet der måles på den samlede behandlingstid hos stiftsadministrationen og konsulenter, samt på sagsbehandlingstiden i stiftsadministrationen isoleret set.

Det fremgår af figur 2.4.1a, at samtlige stifter har opfyldt målet om kvalitetssikring af brugen af ESDH-systemet F2. På baggrund af udtræk over de enkelte stifters sager og akter fra F2 har stifterne i alle fire kvartaler kvalitetssikret brugen af F2 og indsendt udfyldte bilag til

Kirkeministeriet. Stifterne har ligeledes kvartalsvist beskrevet, hvordan de samarbejder med provstierne om, at der også arbejdes korrekt med F2 i provstierne.

Stifterne har således kontrolleret, at arbejdsprincipperne for brugen af F2 og nye arbejdsgange er implementeret korrekt og understøtter en hensigtsmæssig og effektiv sagsbehandling i F2 i både stift og provsti.

Af figur 2.4.1a ses det ligeledes, at samtlige stifter har opfyldt målet om Succesfuld implementering og forankring af "Ny Præst". Introduktionsforløbet for de nyansatte præster, som ikke tidligere har været ansat i folkekirken, indeholder adskillige elementer, herunder flere kurser, mentortilknytning m.m. Stiftet opfylder målet, hvis de redegør for, hvorfor enkelte præster ikke har deltaget i alle dele af introduktionsforløbet. Forløbene strækker sig over en længere periode. Stiftet opfylder ligeledes målet, hvis de nyuddannede præster følger planen for deres introduktionsforløb, selvom det ikke er afsluttet i 2019. Samtlige stifter har ligeledes haft Ny Præst på dagsorden til møder mellem biskop og provster, ligesom alle stifter har afholdt en temadag med FUV.

Vedrørende målet om byggesager ses det dog af figur 2.4.1a, at nogle stifter i lighed med i 2018 har haft svært ved at opfylde målet om byggesager. Det første delmål om effektiv sagsbehandling i selve stiftsadministrationen er opfyldt i fem stifter. Delmålet er, at 85 pct. af sagerne behandles inden 35 kalenderdage i selve stiftsadministrationen. Delmålet er delvist opfyldt i Roskilde Stift, Fyens Stift og Haderslev Stift, idet målsagsbehandlingstiden overholdes i mindst 70 pct. af sagerne, mens delmålet ikke er opfyldt i Aalborg Stift og Ribe Stift. Det andet delmål omhandler den samlede sagsbehandlingstid i stiftsadministrationen og hos konsulenter. Her opfylder syv stifter delmålet, mens Fyens Stift, Aalborg Stift og Ribe Stift ikke opfylder målet. At målet om byggesager delvist eller ikke opfyldes i nogle stifter begrundes i flere tilfælde med udskiftning af personale og evt. længerevarende vakance i stillinger i stiftsadministrationen.

FIGUR 2.4.1A EVALUERING AF RESULTATMÅLENE – STIFTERNE

Målopfyldeelse for 2019	København	Helsingør	Roskilde	Lolland-Falster	Fyen	Aalborg	Viborg	Aarhus	Ribe	Haderslev
Kvalitetssikring af brugen af F2	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Ny Præst	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Byggesager - i stiftsadministrationen	Grøn	Grøn	Gul	Grøn	Gul	Rød	Grøn	Grøn	Rød	Gul
- samlet set	Grøn	Grøn	Gul	Grøn	Gul	Rød	Grøn	Grøn	Rød	Gul

Kirkeministeriet vurderer samlet set stifternes opfyldelse af de fælles mål som tilfredsstillende.

Ud over målene vist i figur 2.4.1a havde stifterne også centermål og individuelle mål for 2019. Disse giver stifterne mulighed for i endnu højere grad at vælge fokusområder, der stemmer

overens med stifternes udfordringer. Stifternes individuelle mål er oplyste i tabel 2.4.1b. Flere stifter har i 2019 arbejdet med at forbedre kommunikationen til andre dele af folkekirken og det øvrige samfund. Københavns Stift og Lolland-Falsters Stift har haft mål om at forbedre kommunikationen med menighedsrådsmedlemmer via DAP, Roskilde Stift har haft et mål om at øge stiftets synlighed i forhold til samarbejdspartnere, mens Viborg Stift har udarbejdet en ny kommunikationsplan for stiftet.

Et andet eksempel på resultatmål er Fyens Stifts mål, hvor teologien er i fokus. Her er i 2019 planlagt en række kurser, teologiske saloner mv. for både præster og menighedsrådsmedlemmer. Haderslev Stift har i samarbejde med arbejdsmiljøudvalget udformet en handlingsplan for forbedring af præsters arbejdsmiljø og har i maj afholdt en temadag herom.

TABEL 2.4.1B STIFTERNES INDIVIDUELLE MÅL

Individuelle mål	
København	Målrettet orientering om DAP og en styrkelse af kommunikationen med menighedsråd
Helsingør	At ruste menighedsråd til at tage diakonale initiativer
Roskilde	1. Styring og administrative procedurer på kirketælling 2. Øge stiftets synlighed i forhold til samarbejdspartnere
Lolland-Falster	1. Øget brug af DAP i kommunikationen med menighedsrådsmedlemmer: Gennemførelse af IT-kurser for menighedsrådsmedlemmer 2. Udvikling af det kirkelige liv i stiftet: Udarbejdelse af hvidbog
Fyen	Styring og administrative procedurer: Resultatmål for præsteembedet og teologien
Aalborg	1. Inspirationskatalog for provstierne og menighedsrådene 2. At gennemføre en temadag 5 steder i stiftet
Viborg	Udarbejdelse af kommunikationsplan for Viborg Stift
Aarhus	Kirken i byen
Ribe	Folkekirkens styre: Implementering og forankring af teamarbejdet for Præsteteam og Bygge-plansags-team
Haderslev	Præsters arbejdsmiljø

Det skal bemærkes, at de individuelle mål afspejler det enkelte stifts udfordringer og måde at arbejde med resultataftaler på, hvorfor målenes kompleksitet varierer. Det betyder, at de individuelle mål ikke umiddelbart kan sammenlignes på samme måde som de øvrige mål.

2.4.2 Centrene

Stiftscentrene arbejder også med egne resultatmål. Opfyldelsen af disse i 2019 illustreres i figur 2.4.2 og beskrives i nedenstående.

FIGUR 2.4.2 MÅLOPFYLDELSE FOR STIFTSCENTRE

	Forsikringsenheden	Fællesfondsløncenter	AdF	Plancer Aalborg	GIAS	SLM
Opstilling af mål for sagsbehandlingstid						
Skadesanmelders brug af IT-systemet						
Lønkontrolprocedurer i Fællesfondsløncentre vedr. præster						
Lønkontrolprocedurer i Fællesfondsløncentre vedr. stiftsmedarbejdere m.fl.						
Supportering af provster og provstisekretærer mv.						
Rettidig fremsendelse af afstemningsrapporter						
Opgaveløsning på økonomiområdet						
Vidensdelingsside på DAP'en						
Screening af plansager						
Udbetaling af lån er						
Undervisning						

2.4.2.1 Forsikringsenheden

Forsikringsenheden havde i 2019 to resultatmål:

1. *Opstilling af mål for sagsbehandlingstiden*: Forsikringsenheden skal senest ved udgangen af 1. kvartal 2019 have udarbejdet en metode til at foretage en troværdig måling af sagsbehandlingstiden på sagsniveau. Metoden testes løbende, hvorefter der senest ved udgangen af maj 2019 skal være udarbejdet resultatmål for sagsbehandlingstiden i Forsikringsenheden for 2. halvår samt 2020.
2. *Skadesanmelders brug af IT-systemet*: Forsikringsenheden skal senest ved udgangen af 1. kvartal 2019 have udarbejdet en metode til at foretage en troværdig måling af skadesanmelders brug af IT-systemet. Forsikringsenheden skal herefter ved udgangen af 2. kvartal 2019 lave en procentmæssig opgørelse af skadesanmelders brug af IT-systemet.

Begge forsikringsenhedens mål er ikke opfyldt. Årsagen er, at målene var afhængige af

implementeringen af en ny IT-løsning for anmeldelse og sagsbehandling af forsikringskader. Der blev ikke igangsat en ny IT-løsning i 2019. Oprindeligt var hensigten, at den nye it-løsning skulle være klar til ibrugtagning senest ved udgangen af maj 2017. Ved udgangen af 2019 blev det definitivt besluttet ikke at sætte IT-registreringssystemet i drift. I forbindelse med statusmøder med Kirkeministeriet er ministeriet blevet informeret løbende om udfordringerne med IT-løsningen, og beslutningen om at opgive systemet blev truffet i enighed med ministeriet. I 2020 indgår der for Forsikringsenheden et mål om at opstille mål for sagsbehandlingstiden ved brug af ESDH-systemet F2.

2.4.2.2 Fællesfondsløncenteret

Fællesfondsløncenteret havde i 2019 to resultatmål.

1. *Lønkontrolprocedurer:* Fællesfondsløncenteret skal sikre implementeringen af standardiseret fremsendelse og lønkontrol lokalt i henhold til en fælles vedtaget lønkontoplan i 2016 på området for stiftsadministrativt ansatte, samt ansatte i uddannelsesinstitutioner og Folkekirkens It. Vurderingen af, om lønkontrolplanen er implementeret lokalt, skal ske ved en stikprøveundersøgelse både i centre, stifter og fællesfondens institutioner i en 2 måneders periode i 4. kvartal 2019. Det Administrative Fællesskab rapporterer på stiftsmedarbejderdelen af målet og Fyens stift på præstedelen.
2. *Supportering af provster og provstisekretærer mv.:* Fællesfondsløncenteret skal udarbejde vejledninger, undervisningsmateriale og kurser for provster og provstisekretærer, da provstierne overtager nye opgaver fra stiftet vedr. præsters fravær og kørsel. Der skal gennemføres kurser i alle stifter og der skal etableres en ERFA-gruppe for provster og provstisekretærer inden udgangen af 2019.

Fællesfondsløncenteret angiver, at FLCs mål om lønkontrolprocedure er opfyldt. For Det Administrative Fællesskabs vedkommende er målet delvist opfyldt. Der er foretaget en stikprøve af de fremsendte bilag for et stift og en uddannelsesinstitution. Af de 106 fremsendte bilag var de 85 bilag korrekt fremsendt og attesteret svarende til 80 pct., hvilket svarer til en delvis målopfyldelse.

Målet om supportering af provster og præster er ikke opfyldt. Der er ikke udarbejdet undervisningsmateriale eller afholdt kurser, da det nye IT-system ikke var til rådighed med årets udgang. Der er til gengæld nedsat en ERFA-gruppe efter høring af provsteforeningen og provstisekretærforeningen.

2.4.2.3 Folkekirkens Administrative Fællesskab

Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) havde i 2019 to resultatmål udover ovennævnte mål i FLC-regi vedr. lønkontrolprocedurer.

1. *Afstemningsrapporter:* AdF skal månedligt fremsende kommenterede balanceafstemninger til parterne. Afstemningerne skal fremsendes senest den 25. den følgende måned.
2. *Opgaveløsning på økonomiområdet:* AdF skal i den oplevede kvalitet af opgaveløsningen på økonomiområdet generelt over en 3-årig periode årligt hæve andelen af "meget tilfredse" parter med 10 procentpoint, det vil sige til 30 pct. i 2018, 40 pct. i 2019 og 50 pct. i 2020.

I centerets mål om afstemningsrapporter var resultatkravet, at afstemningsrapporterne skulle fremsendes rettidigt i 97 pct. af tilfældene. Centeret har udsendt 100 pct. af afstemningsrapporterne rettidigt, hvorfor målet er opfyldt. Målet om opfølgning på økonomiområdet er ikke opfyldt, som målepunkterne er definerede, idet der har været et fald i "meget tilfredse" institutioner. Til gengæld er andelen af "tilfredse" institutioner vokset fra 54,5 pct. i 2018 til 77,8 pct. i 2019, hvilket betyder, at 88,9 pct. er "tilfredse" eller "meget tilfredse".

2.4.2.4 Plancenteret

Plancenteret havde i 2019 to resultatmål.

1. *Vidensdelingsside på DAP'en:* Plancenter Aalborg skal etablere en Videndelingsside på DAP'en inden udgangen af 1. kvartal 2019. Formålet med videndelingssiden er at skabe et forum, hvor de medarbejdere i stifterne og Kirkeministeriet, som er beskæftigede med plansagsbehandling, kan dele og udveksle erfaringer. Videndelingssiden bliver også base for vejledninger og skabeloner, som kan benyttes i det daglige arbejde med plansager. Der er tale om såvel eksisterende som nyt materiale, der skal offentliggøres på siden.
2. *Screening og sagshåndtering af plansager:* Plancenter Aalborg skal rettidigt, effektivt og brugervenligt foretage screening og tilhørende sagshåndtering af plansager for landets 10 stifter. Rettidig screening med tilhørende sagshåndtering defineres som inden for 5 arbejdsdage fra modtagelse af plansag fra Plansystem.dk. Målet er treårigt. Målet i 2019 er opfyldt, hvis 91 pct. af sagerne behandles rettidigt.

Plancenteret har i 1. kvartal 2019 etableret en vidensdelingsside på DAP. Målet om rettidig screening af plansager er opfyldt, da 93 pct. af sagerne er behandlet rettidigt.

2.4.2.5 GIAS-centeret

GIAS-centeret havde i 2019 et resultatmål:

1. *Udbetaling af lån:* Centret skal effektivt og brugervenligt administrere ind- og udlån for landets menighedsråd. Centeret udbetaler bevilligede lån fra stiftskapitalerne til godkendte projekter efter anmodning fra menighedsråd. Udbetalingen skal ske rettidigt på en hurtig og effektiv måde. Rettidigt defineres som inden for 5

arbejdsdage fra modtagelsen af anmodningen fra menighedsrådets stift. 99 pct. af låneudbetalingerne skal ske inden for 5 arbejdsdage.

Målet om rettidig udbetaling af lån til menighedsråd er opfyldt, idet 99 pct. af lånene er udbetalt rettidigt.

2.4.2.6 Stifternes løncenter for menighedsråd

SLM-centeret havde i 2019 et resultatmål:

1. *Udarbejdelse af et undervisningsmateriale og afholdelse af uddannelsesdage:* Stifternes Løncenter for Menighedsråd skal udarbejde undervisningsmateriale målrettet forskellige typer af lønadministratorer. Der skal for fuldstændig målopfyldelse også afholdes uddannelsesdage inden udgangen af 2. kvartal 2019.

Centerets mål om undervisning af lønadministratorer er delvist opfyldt, da der blev afholdt uddannelsesdage i 3. kvartal. Der arbejdes videre med målet om undervisning i 2020.

2.4.3 Folkekirkens It

2.4.3.1 Folkekirkens It

I resultataftalen for Folkekirkens It er der to kategorier af mål: *driftsmål og udviklings-, kvalitets- og effektmål*. I 2019 havde Folkekirkens It otte mål, heraf fire driftsmål og fire udviklings-, kvalitets- og effektmål:

1. *Driftseffektivitet:* Tilgængeligheden til de forretningskritiske systemer skal leve op til driftsmålene i risikoanalysen. Målet er opfyldt, hvis 99 pct. af målingerne lever op til Service Level Agreement (SLA)
2. *Ekspeditionstid:* Ved henvendelse til brugerservice må ventetiden højst være 1½ min. i spidsbelastningsperioden (10.30-13.00) og 3 min. i den resterende tid.
3. *Nøgletal om digitaliseringsgrad:* Nøgletal om digitaliseringsgrad, ekspeditionsantal og -tid samt ressourceforbrug ved personregistrering leveres kvartalsvis. Nøgletal til opgørelse afleveres senest den 20. i henholdsvis februar, maj, september og november.
4. *Kirkekalender:* Gudstjenester, kirkelige handlinger og andre arrangementer skal kunne annonceres via kirkekalenderen på sogn.dk. Såfremt kirketælling anvendes, skal nøgletal kunne udtrækkes løbende. Målet er opfyldt, hvis driftseffektiviteten er mindst 99 pct.
5. *Implementering af brugergrupper og afholdelse af digitaliseringskonference:* Folkekirkens It vil involvere brugere i udvikling af nye ydelser på to niveauer – forretningsudvikling (brugergrupper) og projektgennemførelse (reference- og ERFA-

grupper). Brugerinddragelse i forretningsudvikling sker bl.a. gennem workshops og en årlig digitaliseringskonference. Brugerinddragelse i projekter sker som led i realiseringen og i driftsfasen af de enkelte projekter. I 2019 måles på brugerinvolvering i forretningsudvikling af konfirmandsystemet og der måles på bruger- og interessentinvolvering i ESDH- og FLØS-projekterne.

6. *Implementering af en ny It-ledelse:* På baggrund af løbende prioriteringer, styring, opfølgning og afrapportering vedr. it-projekter og Folkekirkens It, foranstattes en måling af om det opleves, at It-Følgegruppen har kunnet rådgive departementet om it-strategiske overvejelser, forretningsudvikling, styring og prioritering. Hvor målingens fokus i 2018 var på budgetprocessen, er målingens fokus i 2019 den praktiske styring af projekter og ressourcer.
7. *Implementering af de vedtagne principper for gennemførelse af it-projekter med særligt fokus på involvering af interessenter og tydeliggørelse af forretningen som projektejer:* 2019 er det målsætningen, at udvikle definitioner og nomenklatur for styringsdokumentationen, at udvikle paradigmer og standardtekster til serviceaftaler, som kan indgås mellem Folkekirkens It og de institutioner, der serviceres og slutteligt, at der udpeges projektejere eller systemejere med tilknytning til forretningen for de vigtigste eksisterende arbejdsprocesser eller systemområder.
8. *Person3 - udvikling af værktøjer til effektmåling:* Målsætningen med Person 3 handler dels om at optimere borgerbetjeningen og dels om muligheden for at opnå besparelser i folkekirken. I forbindelse med at projektet afsluttes i 2019 gennemføres på ny en kortlægning af folkekirkens tidsforbrug i forbindelse med registreringsopgaven samt en samlet værktøjspakke, som menighedsråd og provstiudvalg fra 1. januar 2020 kan anvende i deres budgetarbejde. Værktøjerne til opgørelse af tidsforbruget ajourføres med nye tidsmålinger og skal stilles til rådighed for menighedsråd og provstiudvalg senest med udgangen af oktober 2019.

I figur 2.4.3.1a fremgår det, at fire af de otte resultatmål for Folkekirkens It er opfyldt, et mål er delvist opfyldt, og tre mål ikke er opfyldt. Driftsmålene om driftseffektivitet, nøgletal om civilregistrering, kirkekalender er opfyldt. Udviklingsmålet om implementering af vedtagne principper for gennemførelse af projekter er ligeledes opfyldt, idet alle tre ovennævnte delmål er gennemført. Målet om implementering af ny It-ledelse er opfyldt, idet Folkekirkens It rapporterer, at der er blevet gennemført en interviewundersøgelse af en ekstern konsulentvirksomhed, som resulterede i en score på 8,11 på en skala fra 1-10. Målet var en score på 8 eller derover. Målet om brugergrupper og digitaliseringskonference er delvist opfyldt i 2019, idet målingen af bruger- og interessentinvolvering i FLØS-projektet udsættes til 2020. Målet om ekspeditionstid er ikke opfyldt i 2019. Folkekirkens It angiver, at det i 2019 er blevet prioriteret at arbejde med øget selvbetjening i stedet. Målet Person3 er ikke opfyldt, da projektet er blevet forsinket. Arbejdet hermed fortsætter i 2020.

Af nedenstående tabel 2.4.3.1b ses en oversigt over målopfyldelsen for Folkekirken's It's driftsmål. Det ses, at der i 2019 blev opfyldt et driftsmål mere end i 2018 – nemlig målet om nøgletal om civilregistrering. Det ses også, at mål om driftseffektivitet og kirkekalender er opfyldt i samtlige år, de har indgået i resultataftalen for Folkekirken's It. Målet om ekspeditionstid er ikke blevet opfyldt siden 2016. I 2019 begrundes dette med en ændret prioritering mod selvbetjeningsløsninger.

FIGUR 2.4.3.1A EVALUERING AF FOLKEKIRKEN'S ITS RESULTATMÅL 2019

Mål	2019
Driftseffektivitet	Grøn
Ekspeditionstid	Rød
Nøgletal om civilregistrering	Grøn
Kirkekalender	Grøn
Brugergrupper og digitaliseringskonference	Gul
Ny it-ledelse	Grøn
Implementering af de vedtagne principper for gennemførelse af projekter	Grøn
Person3	Rød

FIGUR 2.4.3.1B EVALUERING AF FOLKEKIRKEN'S ITS DRIFTSMÅL 2013-2019

Mål	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Driftseffektivitet	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Leveringseffektivitet	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Ekspeditionstid	Rød	Gul	Grøn	Grøn	Rød	Rød	Rød
Nøgletal om civilregistrering	Grøn	Grøn	Grøn	Gul	Rød	Rød	Grøn
Kirkekalender	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn

2.4.3.2 Folkekirken.dk

Folkekirken.dk er i løbet af 2019 blevet selvstændiggjort som fællesfondsinstitution, og dets regnskab, løn og HR udskilt fra Folkekirken's It, hvor det hidtil har været placeret.

Folkekirken.dk havde i 2019 fire resultatmål:

1. *Hjemmesidebesøg*: Folkekirken's officielle hjemmeside har siden relanceringen i 2015 øget det samlede antal besøg (sessioner) med 15-25 pct. årligt. Det er et mål at fastholde denne udvikling i perioden i 2019-2021.
2. *Implementering af Strategi 2017-20*: Strategi og handlingsplan 2017-20 (vedtaget februar 2017) udmøntes i en aktivitetsplan, som beskriver, hvordan mål planlægges indfriet. Bestyrelse og medarbejdere følger op på strategi og aktivitetsplan på et årligt strategiseminar og reviderer mål for det følgende år.

3. *Medlemskommunikation*: Det ønskes som en del af Strategi 2017-20 at udvikle proaktiv medlemskommunikation, som styrker relationen mellem medlem og kirke gennem adgang til dialog og digitale selvbetjeningsløsninger. Målet er opfyldt, hvis de planlagte digitale selvbetjeningsløsninger er implementeret med udgangen af 2019.

4. *Kontinuerlig aktivitet på sociale medier*: Folkekirken.dks Strategi 2017-20 indeholder en målsætning om kontinuerlig og professionel tilstedeværelse på sociale medier, som synliggør folkekirken for nye målgrupper. I 2018 var der fokus på at øge den ugentlige rækkevidde (reach). Resultatmål for 2019 ændres i forlængelse af Facebooks nye algoritmer til engagement målt på "stories". Målet er opfyldt, hvis det samlede antal stories for 2019 er øget med 25 pct. i forhold til 2018.

Målet om hjemmesidebesøg er opfyldt, da folkekirken.dk havde 10,6 pct. flere besøg end i 2018. Målet om Strategi 2017-20 er opfyldt, da aktivitetsplanen, som udmønter strategien, er fulgt og strategiseminaret er afholdt i november 2019. Målet om medlemskommunikation er opfyldt, da den digitale selvbetjeningsløsning, Konfirmandtilmelding, blev implementeret april 2019. Resten af året havde løsningen i alt 54.445 besøg og 23.106 unikke besøgende. Målet om kontinuerlig aktivitet på sociale medier er opfyldt, idet antal sete stories blev øget fra 111.339 i 2018 til 207.033 i 2019, svarende til 86 pct.

Kirkeministeriet vurderer, at folkekirken.dk's arbejde med resultatmål er meget tilfredsstillende.

FIGUR 2.4.3.2 EVALUERING AF FOLKEKIRKEN.DKS RESULTATMÅL

Mål	2019
Hjemmesidebesøg	
Implementering af Strategi 2017-20	
Medlemskommunikation	
Kontinuerlig aktivitet på sociale medier	

2.4.4 Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV) havde i 2019 fem mål.

1. *Ny Præst – Implementering og forankring af Ny Præst i stifterne*: Der skal i 2019 afholdes en fælles temadag mellem FUV og stifterne med deltagelse af uddannelseskonsulenterne, biskopper, provster og stiftskontorchefer i 4. kvartal 2019 vedr. disse aktørers koordinering og opgaveløsning i forbindelse med Ny Præst. Resultatmålet er fælles med stifterne.

2. *Ny Præst – Samarbejde mellem FUV og uddannelseskonsulenterne og indbyrdes samarbejde mellem uddannelseskonsulenter:* Uddannelseskonsulenterne og FUVs studielektor skal i 2019 og 2020 holde 3 årlige uddannelseskonsulentmøder med mindst 80 pct. gennemsnitligt fremmøde blandt uddannelseskonsulenterne.
3. *Ny Præst – Implementering af obligatorisk sparring mellem præsten og udpeget ressourceperson omkring konfirmandundervisning, gudstjeneste og prædiken:* Uddannelseskonsulenterne skal afgive en tilbagemelding til FUV om, hvem der skal varetage sparringsbesøgene i de enkelte stifter både hvad angår religionspædagogik og gudstjeneste senest 1. kvartal 2019. FUV skal årligt udbyde tilbud om uddannelsesforløb for de personer i stifterne, der skal varetage religionspædagogisk sparring.
4. *Udvikling af evaluering:* Dette resultatmål ligger i forlængelse af et resultatmål fra 2018, og er dermed et led i den samlede evalueringsstrategi for implementeringen af Ny Præst. Målet er, at der udvikles en evalueringskultur i uddannelsesdelen i FUV for at kunne følge effekterne af implementeringen af Ny Præst. Der er fokus på udarbejdelse af plan for evaluering af pastoralseminarierne ud fra brugernes synsvinkel, testning og evaluering af udviklede evalueringsmetoder for studerende og praktikpræster af pastoralseminarieuddannelsen i efteråret 2018, udvikling af evalueringsværktøjer til brug for evaluering af introordningen, evaluering af uddannelsesforløb for uddannelseskonsulenter, evaluering af den almene efteruddannelses bidrag til Ny Præst.
5. *Etablering af folkekirkeligt beredskab i forbindelse med Kirken på Landet (KPL):* Formålet med projektet er, at kirkens rolle nytænkes under de ændrede samfundsmæssige vilkår som følge af urbanisering. For at kunne imødekomme de nye behov, der er opstået på landet gennem de senere år, og for at kunne indfri formålet med FUVs landsdækkende Kirken på Landet projekt, faciliteres beredskabet på følgende tre områder: 1) internationalt i form af samarbejde med EKD/Nordkirche, 2) nationalt i form af kvalificering af ressourcepersoner i hvert stift med særligt ansvar for og viden om Kirken på Landet, 3) nationalt i form af videndeling gennem ny vidensbank inden for området. Målet rummer adskillige konkrete tiltag:
 - Samlinger i KPL-præstenetværket (Øst- og Vestdanmark).
 - Bogudgivelse og konference i samarbejde med Nationalmuseet under titlen "Huset og Haven"
 - Udbud af to temadage/kurser i forlængelse af udgivelse af "Huset og Haven".
 - Delprojekt i Videnscentret: "KPL-embedet i narrativt perspektiv".
 - Konference vedr. Landkirchen in Europa/Rural Church in Europe
 - Præsentation af "Provstiet og kommunen".

- Udfoldelse af beredskabets anden del i form af kursus for stifternes ressourcepersoner.
- Delprojekt i Videnscentret: "Storpastorater".
- Klargørelse af beredskabets tredje del i form af struktur og drift af KPL Vidensbanken i samarbejde med Landdistrikternes fællesråd.
- Planlægning af en europæisk KPL-konference hvert andet år, skiftevis i Breklum og Løgumkloster i samarbejde med CJK og de nord- og sydslesvigske stifter.

Af figur 2.4.4 fremgår det, at FUV har opfyldt fire ud af fem resultatmål. Samtlige mål vedrørende Ny Præst er opfyldt inden for de givne tidsfrister. Der er afholdt en temadag i november 2019 i samarbejde med stiftskontorcheferne og med deltagelse af uddannelseskonsulenter, biskopper og provster. Der er afholdt tre møder mellem uddannelseskonsulenterne og FUV's studielektor. Der er ligeledes afholdt kurser i maj og juni måned 2019 for de personer, der henholdsvis skal varetage religionspædagogisk sparring og de personer, der skal varetage den gudstjenstlige sparring. Kursusudbuddet indgår fremover i det årlige kursusprogram.

Målet om udvikling og evaluering rummer seks delmål. Fem ud af seks delmål er opfyldt inden for den angivne tidsfrist. Det sidste delmål blev forsinket og er derfor delvist opfyldt. Målet om udvikling af evaluering anses samlet set som værende opfyldt.

Målet om etablering af folkekirkeligt beredskab i forbindelse med Kirken på Landet rummer hele tolv delmål. Ni delmål er opfyldt rettidigt. To delmål er delvist opfyldt grundet overskridelse af tidsfrister, mens et delmål ikke er opfyldt i 2019. Samlet vurderes målet som delvist opfyldt.

Samlet set har FUV arbejdet med ganske mange resultatmål i 2019 og ministeriet vurderer, at arbejdet hermed er ganske tilfredsstillende.

FIGUR 2.4.4 EVALUERING AF FUV'S RESULTATMÅL

Mål	2019
Ny Præst – Implementering og forankring af Ny Præst i stifterne	Opfyldt
Ny Præst – Samarbejde mellem FUV og uddannelseskonsulenterne	Opfyldt
Ny Præst – Implementering af sparring mellem præst og ressourceperson	Opfyldt
Udvikling af evaluering	Opfyldt
Etablering af folkekirkeligt beredskab i forbindelse med Kirken på Landet	Delvist opfyldt

2.4.5 Kirkemusikskolerne

I 2019 havde kirkemusikskolerne ét fælles resultatmål:

1. *At omsætte handleplaner relateret til strategiproces til praksis:* Målet indeholder fire delmål.
 - a. Der skal etableres et fælles bruger-/aftagerpanel og arbejdet skal igangsættes i 2. kvartal 2019.
 - b. Der skal udarbejdes forslag til fællesløsninger af administrative arbejds gange og fremlægge bestyrelsernes vurdering og prioritering af disse inden udgangen af 3. kvartal
 - c. I samarbejde med underviserne skal der udarbejdes en projektplan for skolernes arbejde med e-læring inden udgangen af 3. kvartal
 - d. Der skal fremsættes forslag til definition af dialogforums rolle i løsningen af skolernes fælles anliggender på baggrund af rammer fastlagt af bestyrelserne arbejde hermed inden udgangen af 4. kvartal.

Ud over det fælles mål havde alle tre kirkemusikskoler to mål relateret til kerneydelsen, undervisning.

2. *Eksamensgivende uddannelse:* Der findes fire studieretninger, som kan afsluttes med eksamen på forskellige niveauer. Det er kirkemusikskolens mål, at uddannelserne på højt fagligt niveau giver alle studerende på afgangslinjerne en afsluttende eksamen.

3. *Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i Folkekirken:* Kirkemusikskolerne skal arbejde for, at de studerende gennemfører årets undervisningsforløb. Eventuelt frafald skal begrundes.

Vestervig Kirkemusikskole havde yderligere et resultatmål om

4. *Udvikling af alternative undervisningsformer:* Der skal tilbydes mindst ét alternativt undervisningsforløb i skoleåret 2018/19, og undervisningsforløbet skal evalueres. Evalueringen skal fremlægges for bestyrelsen ved førstkommende møde i skoleåret 2019/2020. Det er et delmål, at alle studerende gennemfører og får et højt fagligt udbytte af undervisningen.

Sjællands Kirkemusikskole havde to individuelle resultatmål om

5. *Strategier i forbindelse med ny-indretning af skolen:* Udarbejdelse af plan for implementering af nye tiltag og nye arbejds gange i forbindelse med at Sjællands Kirkemusikskole flytter til nye lokaler. Planen skal udarbejdes i henseende til udadrettet virksomhed, større synlighed og øget interaktion med byens øvrige (kirke-)musik liv samt i henseende til administrative arbejds gange.
6. *Gennemførelse af konkrete indsats:* Kirkemusikskolen har et mål om at undervise 3-5 børn og unge i orgel i samarbejde med Orgelklubben v. Katrine Immerkjær Kristiansen. Der skal ligeledes udarbejdes et inspirationsmateriale om kirkemusik

og salmesang til menighedsråd og der skal fremlægges initiativer, der kan skabe øget fokus på orgler og salmesangen.

FIGUR 2.4.5A EVALUERING AF KIRKEMUSIKSKOLERNES RESULTATMÅL

Fælles resultatmål	2019
Handleplaner relateret til Strategiproces	

Figur 2.4.5a viser, at kirkemusikskolerne delvist har opnået deres fælles mål om udarbejdelse af fælles vision og strategi. At målet ikke er helt opfyldt skyldes, at etableringen af et fælles bruger-/aftagerpanel er blevet forsinket. Forretningsordenen er vedtaget og der arbejdes nu med at udpege medlemmer. De øvrige dele af målet blev opfyldt rettidigt. De tre skolars bestyrelser er blevet enige om, at de vigtigste indsatsområder vedrørende fælles administrative løsninger er 1) kursusplanlægning, 2) kommunikation/PR og 3) kompetenceudvikling.

FIGUR 2.4.5B EVALUERING AF KIRKEMUSIKSKOLERNES RESULTATMÅL

Målopfyldelse 2019:	Sjælland	Løgumkloster	Vestervig
Eksamensgivende uddannelse			
Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i folkekirken			
Udvikling af alternative undervisningsformer			
Strategier i forbindelse med ny-indretning af skolen			
Gennemførelse af konkrete indsatser			

I figur 2.4.5b fremgår målopfyldelsen for kirkemusikskolernes individuelle mål. Samlet set er seks ud af ni mål opfyldt, to mål er delvist opfyldt og et mål er ikke opfyldt.

Resultatkravet i målet for eksamensgivende uddannelse er, at mindst 90 pct. af de studerende på afgangslinjerne skulle have udstedt et eksamensbevis. Målet er opfyldt for Sjællands og Løgumkloster Kirkemusikskole. Målet er delvist opfyldt på Vestervig Kirkemusikskole, hvor 73 pct. af de 15 studerende på afgangslinjerne fik udstedt et eksamensbevis.

Alle tre kirkemusikskoler opfyldte målet for dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i folkekirken.

Vestervig Kirkemusikskoles individuelle mål om udvikling af alternative undervisningsformer er delvist opfyldt, som målet er formuleret. At målet ikke er helt opfyldt skyldes, at en studerende ikke gennemførte forløbet.

Sjællands Kirkemusikskoles individuelle mål om strategier i forbindelse med ny-indretning af skolen er ikke opfyldt dels grundet store forsinkelser i byggeriet og dels grundet en fratrædelse. Sjællands Kirkemusikskoles mål om at undervise 3-5 børn og unge i orgel er

opfyldt, idet der undervises op til 12 børn på landsplan. Der er ligeledes blevet udarbejdet inspirationsmateriale om kirkemusik og salmesang til menighedsråd og der er planlagt kurser i det salmeledsagede orgelspil og udarbejdelse af forspil til afvikling i skoleåret 2020.

De to mål, eksamensgivende uddannelse og dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i folkekirken, er gengangere fra tidligere år. Derfor er det muligt at belyse målopfyldelsen fra 2010 til 2019, som fremgår af figur 2.4.6c. Overordnet set har skolerne opfyldt størstedelen af resultatmålene siden 2010. Dog er det bekymrende, at Vestervig Kirkemusikskole de seneste fem år ikke har opfyldt målet om eksamensgivende uddannelse. I 2019 har skolen dog redegjort fyldestgørende hvorfor.

Samlet set vurderes skolernes indsats i forbindelse med resultatmålene 2019 overordnet som tilfredsstillende.

FIGUR 2.4.5C EVALUERING AF KIKREMUSIKSKOLERNES RESULTATMÅL:

Eksamensgivende uddannelse

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sjælland										
Løgumkloster										
Vestervig										

FIGUR 2.4.5D EVALUERING AF KIKREMUSIKSKOLERNES RESULTATMÅL: Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sjælland										
Løgumkloster										
Vestervig										

2.5 Forventninger til det kommende år

2.5.1 Økonomiske rammer

I tabellen fremgår fællesfondens budget for 2020 mod regnskabet fra 2019. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2020 kan overholdes. I 2020 budgetterer fællesfonden med et negativt resultat på 93,3 mio. kr. Det negative resultat skyldes en forøgelse af pensionsbidraget til tjenestemandsansatte kirkefunktionærer. Dette beskrives nærmere i nedenstående afsnit 2.5.2.

For at kunne håndtere uforudsete udgifter, som til og med 2019 er blevet finansieret af det budgetterede resultat, er der fra 2020 oprettet en generel reserve på delregnskab 9 til dette formål. Den generelle reserve er primo 2020 på 12,6 mio. kr.

TABEL 2.5.1 FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR

Totaloversigt	2019	2020
Landskirkeskat	-1.174.040	-1.192.502
Øvrige indtægter	-214.036	-127.970
Udbetalte bevillinger	715	4.639
Omkostninger	1.389.356	1.409.146
Resultat	1.996	93.312

2.5.2 Eksterne påvirkninger

Det forventes, at forudsætningerne fra vedtagelsen af budget 2020 i november 2019 vil holde. Dog er der flere faktorer, der potentielt kan få konsekvenser for fællesfondens endelige regnskab for 2020. Faktorerne vedrører Lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi, ny lov om feriepenge og udbruddet af Coronavirus og den deraf følgende nedlukning af samfundet.

Ny budget- og bevillingsmodel for stifter

Som beskrevet i afsnit 2.2.1.2 gennemførte Rambøll Management Consulting og Carve Consulting i 2017 en analyse af stifterne, som blandt andet resulterede i en ny budget- og bevillingsmodel. Denne er gældende fra og med 2020 og vil kunne påvirke fællesfondens regnskab i 2020. Ved indførelsen af den nye bevillingsmodel forventes stifternes og stiftscentrenes bevillinger at være tilstrækkelige, og at der derfor bliver behov for færre tillægsbevillinger i slutningen af året end de seneste år, herunder i 2019.

Genberegning af pensionsforpligtigelse og lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi

I 2018 fik Kirkeministeriet foretaget en genberegning af pensionsforpligtigelsen, som berører folkekirkens tjenestemandsansatte kirkegårdsledere, kordegne og organister m.fl., på grundlag af et nyt og opdateret beregningsgrundlag fra pensionsbranchen. Genberegningen

viste, at fællesfondens pensionshensættelser må øges i en årrække fremover fra ca. 105 mio. kr. om året til fast 200 mio. kr. om året.

Med lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi vedtaget den 21. november 2019, blev det besluttet, at fællesfonden måtte dække den del af pensionsforpligtelsen, som ikke kan dækkes af de lokale kassers pensionsbidrag for tjenestemænd. Med lovændringen sikredes en solidarisk løsning på en byrde, der er skævt fordelt mellem landets menighedsråd.

Finansieringen sker dels ved træk på fællesfondens egenkapital, dels ved en forøgelse af landskirkeskatten fra 2021 med 70,1 mio. kr. om året. I modsætning til landskirkeskattens støjelse pris- og lønreguleres fællesfondens årlige bidrag til pensionsforpligtelsen på 200 mio. kr. ikke, hvorfor underfinansieringen af pensionsregnskabet mindskes over tid. Fællesfondens resultat forventes at være positivt igen i 2028, hvorved trækket på fællesfondens frie egenkapital ophører.

Med lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi blev det ligeledes præciseret, at kirkeministeren har bemyndigelse til at fastsætte regler for fællesfonden, der kan sikre en aktiv investeringspolitik for pensionsformuen.

Ny lov om feriepenge

Den nye ferielov træder i kraft 1. september 2020. Der er i den forbindelse indgået en ny statslig ferieaftale, som også gælder for folkekirken. Ferieaftalen regulerer imidlertid ikke, om fællesfonden skal afregne de indefrosne feriepenge til Lønmodtagernes Feriemidler, eller tilbageholde dem til medarbejderen forlader arbejdsmarkedet. Kirkeministeriet vil søge at afklare dette med Statsregnskabskontoret. Hvis beløbet skal indbetales til Lønmodtagernes Feriemidler, vil det have betydning for fællesfondens likviditet.

Udbrud af coronavirus

Udbruddet af coronavirus og en nedlukning af samfundet i marts 2020 forventes også at kunne påvirke fællesfondens budgetterede resultat (i form af den generelle reserve). Arrangementer på tværs af folkekirkens institutioner flyttes eller aflyses, hvilket kan flytte udgifter til senere eller forårsage spild, hvor der allerede er afholdt udgifter til aflyste arrangementer mv. Samtidig kan der komme nye udgifter i forbindelse med udbruddet. For uddannelsesinstitutionerne betyder udbruddet en mistet indtægt, da der er færre, som tilmelder sig deres kurser. Da mange medarbejdere i stifter og institutioner arbejder hjemmefra, kan der også opstå en produktionspukkel, fordi det ikke er muligt at løse alle opgaver hjemmefra.

For folkekirken som helhed kan en ny økonomisk krise udløst af coronavirusudbruddet have betydning for folkekirkens indtægter, idet den primære indtægt for folkekirken er kirkeskatten og udskrivningsgrundlaget bliver mindre, når ledigheden stiger.

Regnskab

I dette afsnit er der anvendt regnskabsmæssigt fortegn ved beløbsangivelsen.

3.1 Resultatopgørelse mv.

TABEL 3.1 FÆLLESFONDENS RESULTATOPGØRELSE

Note	Konto	(t.kr)	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2019
		Ordinære driftsindtægter			
	3010	Landskirkeskat	-1.162.901	-1.174.041	-1.192.502
		Salg af varer og tjenesteydelser			
	11XX	Eksternt salg af varer og tjenesteydelser	-92.647	-92.488	-71.197
4.1.1.1	12XX	Internt salg af varer og tjenesteydelser	-8.768	-33.461	-9.253
		Ordinære driftsindtægter i alt	-1.264.316	-1.299.990	-1.272.951
		Ordinære driftsomkostninger			
		Forbrugsomkostninger			
	161X	Husleje	4.403	4.346	1.544
	163X	Andre forbrugsomkostninger	203	244	0
		Forbrugsomkostninger i alt	4.606	4.590	1.544
		Personale omkostninger			
	180X-182X	Lønninger	1.158.753	1.197.057	1.172.367
	1883	Pension	52.772	55.190	711
	1885-1892	Lønrefusion ¹⁾	-468.853	-476.222	-402.327
	1838-1878	Andre personaleomkostninger	9.214	7.382	5.631
	18XX	Personaleomkostninger i alt	751.887	783.407	776.381
	20XX	Af- og nedskrivninger	22.096	22.563	2.012
4.1.1.2	17XX	Internt køb af varer og tjenesteydelser	8.658	33.271	11.689
	15XX, 22XX	Andre ordinære driftsomkostninger ²⁾	196.368	189.520	276.499
		Ordinære driftsomkostninger i alt	983.614	1.033.351	1.068.125
		Resultat af ordinær drift	-280.702	-266.639	-204.826
		Andre driftsposter			
	21XX	Andre driftsindtægter	-7.401	-6.744	-853
4.1.1.3	30XX-33XX, 10XX	Overførselsindtægter	-23.430	-9.531	-7.901
4.1.1.4	43XX	Overførselsudgifter	11.945	1.329	662
	46XX	Tilskud anden virksomhed	27.606	26.316	28.550
	44XX	Pensioner, fratrædt personale	140.195	146.019	165.261

Note	Konto	(t.kr)	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2019
	42XX	Udligningstilskud og generelt tilskud	110.854	111.851	113.417
		Resultat før finansielle poster	-20.933	2.601	94.311
		Finansielle poster			
	25XX	Finansielle indtægter	-5.688	-5.992	-5.000
	26XX	Finansielle omkostninger	35	2.019	4.001
		Resultat før ekstraordinære poster	-26.586	-1.372	93.312
		Ekstraordinære poster			
	28XX	Ekstraordinære indtægter	-53	-140	0
	29XX	Ekstraordinære omkostninger	8	51	0
		Årets driftsresultat	-26.631	-1.461	93.312
4.1.1.5		Ændring i regnskabspraksis ¹⁾	-11.101		0
		Urealiserede kursgevinster/-tab	4.325	3.456	0
		Årets resultat	-33.407	1.996	93.312

¹⁾ Lønrefusion er inkl. fradrag for anlægsløn

²⁾ Andre ordinære driftsomkostninger er inkl. fradrag for medgåede interne omkostninger ved anlæg

³⁾ Projektmidler fra tidligere år under anden kortfristet gæld er taget til indtægt. Ubrugte projektmidler er videreført efter de generelle regler om videreførelse.

2020-budgettet er udtryk for det forventede resultat for fællesfonden og afviger derfor fra det udmeldte budget, som alene omfatter bevillingen.

For en beskrivelse af udviklingen i budgettal 2020 i forhold til regnskabstal 2019, se note 4.1.1.6 i bilagene.

3.1.1 Resultatdisponering

TABEL 3.1.1.FÆLLESFONDENS DISPONERING AF ÅRETS RESULTAT 2019 (T. KR.)

Årets resultat		1.996
<i><u>Videreførelser</u></i>		
- Fællesfundsinstitutioner	4.936	
- Pensionsforpligtelsen	-14.273	
- Projekter	8.704	-634
<i><u>Anlægspuljen</u></i>		
- Anlægsprojekter		5.896
<i><u>Fri egenkapital</u></i>		
- Urealiseret kursgevinst	3.456	
- Bevægelser i egenkapital i året	0	
- Fællesfondens frie egenkapital	-6.723	-3.267
Resultat i alt		1.996

I fællesfundsinstitutionerne har der været et forbrug af opsparede midler på 4,9 mio. kr. Videreførelsen af midler reserveret til projekter, inklusiv anlægsarbejder, er faldet med 14,6 mio. kr. Videreførelsen til pensionsforpligtelsen er øget med 14,3 mio.kr. Der er et urealiseret kurstab på obligationsbeholdningen på 3,5 mio. kr.

3.2 Balancen

TABEL 3.2 FÆLLESFONDENS BALANCE

Note	Aktiver (t. kr.)	Konto	2018	2019
4.1.2.1	Immaterielle anlægsaktiver			
	Udviklingsprojekter under opførelse	505X	943	9.935
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	501X	65.913	60.257
	Immaterielle anlægsaktiver i alt		66.856	70.193
4.1.2.2	Materielle anlægsaktiver			
	Grunde, arealer og bygninger	513X	170.353	175.047
	Inventar og IT-udstyr	517X-518X	6.380	5.002
	Materielle anlægsaktiver i alt		176.733	180.049
	Finansielle anlægsaktiver			
3.4	Udlån	54XX	2.064	1.822
	Værdipapirer	58XX	596.621	598.847
	Finansielle anlægsaktiver i alt		598.685	600.670
	Anlægsaktiver i alt		842.273	850.911
	Omsætningsaktiver			
	Varebeholdninger	60XX	0	0
4.1.2.3	Tilgodehavender	6100-6189	62.694	108.541
4.1.2.8	Tilgode feriepenge staten	613015	71.322	64.687
4.1.2.4	Periodeafgrænsninger	6190	81.862	79.920
	Likvide beholdninger	63XX	146.496	103.468
	Omsætningsaktiver i alt		362.375	356.615
	Aktiver i alt		1.204.648	1.207.527

TABEL 3.2 FÆLLESFONDENS BALANCE

Note	Passiver (t. kr.)	Konto	2018	2019
3.3	Egenkapital			
	Fri egenkapital	71-7459XX	-283.186	-289.908
	Urealiseret kursgevinst/-tab	741120	-9.631	-6.175
	Reserveret fællesfondsinstitutioner	740610- 740630	-11.116	-6.156
	Reserveret projekter og pensionsforpligtelse	740640-75XX	-90.887	-90.584
	Likviditetsoverførsler	7468XX	0	0
	Egenkapital i alt		-394.819	-392.823
4.1.2.5	Hensættelser	76-77XX	-376.865	-394.975
	Langfristede gældsposter			
	Prioritetsgæld	84-85XX	0	0
4.1.2.6	Anden langfristet gæld	84-85XX	-175.318	-122.153
4.1.2.7	Låneramme IT-projekter	841420	0	0
	Donation	87XXXX	0	-3.319
	Langfristede gældsposter i alt		-175.318	-125.472
4.1.2.8	Kortfristede gældsforpligtelser			
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	95XX	-30.143	-56.295
	Igangværende arbejder	93XX	-2.388	-1.556
	Anden kortfristet gæld	97XX	-7.069	-7.885
	Anden kortfristet gæld lokalt niveau	973020	-12.466	-14.525
	Overførte bevillinger	973030	0	0
	Skyldige feriepenge	94XX	-198.262	-205.035
	Periodeafgrænsningsposter	96XX	-7.316	-8.960
	Kortfristet gæld i alt		-257.646	-294.257
	Gæld i alt		-432.964	-419.729
	Passiver i alt		-1.204.648	-1.207.527

Forøgelsen af aktiverne på 2,9 mio. kr. kan bl.a. henføres til en stigning på 9,0 mio. kr. i udviklingsprojekter under opførelse. Anlægsaktiverne er i alt steget med 8,7 mio. kr. Omsætningsaktiverne er samlet set faldet med 5,8 mio. kr. Den tilsvarende stigning i fællesfondens passiver kan delvist tilskrives en forøgelse af de kortfristede gældsforpligtelser på 36,6 mio. kr. Endvidere er der en stigning i hensættelser. For yderligere oplysninger henvises til bilag 4.1.2.

3.3 Egenkapitalforklaring

TABEL 3.3.1 EGENKAPITAL 2019 (T. KR.)

Primobeholdning 01.01.2019	-394.819
Reserveret fællesfundsinstitutioner	-11.092
Reserveret pensionsforpligtelsen	-58.220
Reserveret projekter inkl. anlægspulje	-32.690
Primoregulering	0
Bevægelser i året	
I følge nedenstående specifikation	0
Overført resultat	
Årets resultat	1.996
Reserveret fællesfundsinstitutioner	4.936
Reserveret pensionsforpligtelsen	-14.273
Reserveret projekter inkl. anlægspulje	14.600
Fri egenkapital	-6.723
Egenkapital pr. 31.12.2019	-392.823

Fællesfondens egenkapital var primo 2019 på 394,8 mio. kr. Faldet i egenkapitalen på knap 2,0 mio. kr. svarer til årets resultat og kan henføres til et fald i reserveret egenkapital til fællesfundsinstitutionerne på knap 5,0 mio. kr., en stigning i hensættelse til pensionsforpligtelsen på 14,3 mio. kr., et fald i reserveringer til projekter inkl. anlægspuljen på 14,6 mio. kr. og den fri egenkapital på 6,7 mio. kr.

TABEL 3.3.2 SPECIFIKATION AF EGENKAPITAL PR. 31.12.2019 (T. KR.)

Pensionsforpligtelsen		
Ikke-disp. egenkapital		-72.494
I alt pensionsforpligtelsen		-72.494
Fællesfundsinstitutioner		
Ikke-disp. egenkapital – løn	1.977	
Ikke-disp. egenkapital – drift	-5.334	
Ikke-disp. egenkapital - indt. virksomhed & udd.inst.	-2.800	-6.156
Projektbevillinger		
Central fællesfond	-9.542	
Stiftsadministrationer	-2.537	
Uddannelsesinstitutioner	-1.622	-13.701
I alt projektbevillinger		-19.857
Anlægspuljen		
Central fællesfond	-2.824	
Stiftsadministrationer	-1.366	
Uddannelsesinstitutioner	-200	-4.390
I alt anlægspuljen		-4.390
Urealiseret kursgevinst		
Urealiseret kursgevinst	-6.175	-6.175
I alt urealiseret kursgevinst		-6.175
Fri egenkapital		
Fri egenkapital	-289.908	-289.908
Total		-392.823

TABEL 3.3.3 SPECIFIKATION AF BEVÆGELSER I EGENKAPITAL I ÅRET

Egenkapitalbevægelser 2019 (t. kr.)	Beløb
Salg af ejendom - bortfald af bygningsopskrivning	0
Total	0

3.4 Likviditet og låneramme

Ud over driftslikviditet har fællesfonden også forrentede udlån til to fællesfundsinstitutioner – Vestervig Kirkemusikskole og Lolland-Falsters Stift – på 20-årige lånevilkår, som fremgår af tabel 3.4.1 nedenfor. Lånet til Lolland-Falster er tilbagebetalt ultimo 2019, men indbetalingen ikke registreret før i 2020 i fællesfonden.

3.4.1. UDLÅN FRA FÆLLESFONDEN

(t.kr.)	Fællesfondslån Primo 2019	Nettobevægelse	Fællesfondslån Ultimo 2019
Investeringslån			
Vestervig Kirkemusikskole 20-årig	335	-84	251
Lolland-Falsters Stift 20-årig	1.729	-158	1.571
Samlet lån	2.064	-241	1.822

Fællesfonden stiller også likviditet til rådighed for Folkekirken It til dækning af godkendte udviklingsprojekter – jf. tabel 4.1.2.7.

3.5 Opfølgning på lønsumsloft

Som en del af årsregnskabet redegør stiftsadministrationerne og folkekirkens It særskilt for udnyttelsen af deres lønbevilling.

Der er et akkumuleret merforbrug på 0,9 mio. kr. på lønsumsbevillingen, hvilket dækkes af videreførte midler fra tidligere år.

TABEL 3.5 OPFØLGNING PÅ LØNBEVILLING STIFTSADMINISTRATIONER OG FOLKEKIRKENS IT

(t.kr.)	2019
Lønbevilling	73.939
Lønbevilling inkl. TB	79.402
Lønforbrug under lønbevilling	83.976
Total	4.574
Akk. opsparing ultimo 2018	-2.172
Løn overført til/fra drift	-305
Bortfald	-119
Akk. opsparing ultimo 2019 institutioner	1.977
Projektbevillinger - løn	226
Lønforbrug - projektbevillinger	2.665
Akk. opsparing ultimo 2018	-945
Løn overført til/fra drift	-2.546
Bortfald	0
Akk. opsparing ultimo 2019 projektbevillinger	-1.052
Akk. opsparing ultimo 2019	926

3.6 Bevillingsregnskabet

TABEL 3.6 BEVILLINGSREGNSKABET FOR FÆLLESFONDEN

	Bevilling	Regnskab	Periodens	Forbrug
(t. kr.)	2019	2019	Forskel	i pct.
Delregnskab - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.183.940	-1.184.041	-100	100
Delregnskab - 2 - Præster og provster	672.343	675.839	3.496	101
Delregnskab - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	85.702	92.944	7.242	108
Delregnskab - 4 - Folkekirkens it	95.061	94.680	-381	100
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	62.445	64.567	2.122	103
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	18.898	20.965	2.067	111
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	28.327	25.187	-3.140	89
Delregnskab - 9 - Reserver	-1.557	-4.397	-2.840	282
Delregnskab - 11 - Finansielle poster (netto)	-1.019	-535	484	52
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	111.852	111.851	-1	100
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	104.935	104.935	-0	100
Total	-6.955	1.996	8.951	

Bevillingsregnskabet viser, at der har været et merforbrug på præster og provster på 3,5 mio. kr., der primært vedrører hensættelse til feriepenge. Stiftsadministrationerne har et merforbrug på 7,2 mio. kr. i forhold til deres bevilling. En del af dette dækkes af opsparede midler. Folkekirkens uddannelser har et mindre merforbrug på 2,1 mio. kr. i forhold til bevillingen. Folkekirkens fællesudgifter har et merforbrug på 2,1 mio. kr., hvilket svarer til 11 pct. i forhold til bevillingen. Folkekirkelige tilskud har haft et mindreforbrug på 3,1 mio. kr., hvilket svarer til 11 pct. i forhold til bevillingen. Indtægterne på Finansielle poster har været ca. halvt så store som forudsat i budgettet. Afvigelserne er yderligere specificerede i bilag 4.3.

TABEL 3.6.1 TILLÆGSBEVILLINGER 2019 (T.KR.)

(t.kr)	Budget 2019	Budget+TB 2019	Periodens tillægsbevilling er
Delregnskab - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.183.940	-1.183.940	-
Delregnskab - 2 - Præster og provster	672.343	672.343	-
Delregnskab - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	73.349	85.702	12.185 ¹⁾
Delregnskab - 4 - Folkekirkens it	94.161	95.061	-
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	62.445	62.445	-
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	18.773	18.898	-
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	28.177	28.327	100 ²⁾
Delregnskab - 9 - Reserver	7.528	-1.557	-7.842
Delregnskab - 11 - Finansielle poster (netto)	-1.019	-1.019	-
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	111.852	111.852	-
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	104.935	104.935	-
Total	-11.397	-6.955	4.442

¹⁾ Stifterne har modtaget tillægsbevillinger for i alt 12,2 mio. kr. 7,8 mio. kr. heraf er en "teknisk" tillægsbevilling givet i forbindelse med implementering af en huslejeordning, hvor stifterne betaler husleje til fællesfonden. Denne fremgår også af tabellen ovenfor som en indtægt på delregnskab 9 reserver på 7,8 mio. kr. De øvrige 3,8 og 0,5 mio. kr. er til hhv. dækning af underfinansiering i stiftscentre og til puljen til personalemæssige tiltag.

²⁾ Bevillingen til Landsforeningen af Menighedsråd øges med 100 t.kr. i 2019, og deres bevilling i 2020 reduceres med tilsvarende.

Forsikringsområdet og det bindende stiftsbidrag er ikke en direkte del af fællesfonden og indgår derfor ikke i det samlede resultat.

TABEL 3.6.2A BEVILLINGSAFREGNING (T. KR.) FOR FÆLLESFONDSINSTITUTIONER

Delregnskab		Bevilling	Anvendte tillægsbevillinger	Anvendte bevillinger fra centrale midler	Bevilling i alt	Regnskab	Årets resultat
3 - Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	46.694	967	0	47.661	48.896	1.235
	Øvrig drift	19.603	5.351	1.500	26.454	28.129	1.674
		66.297	6.318	1.500	74.115	77.024	2.909
3 - Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	2.159	-65	169	2.263	2.512	249
3 - Bevillingsfinansieret center	Lønsum (konto 18)	3.694	4.496	0	8.190	8.380	189
	Øvrig drift	95	954	0	1.048	525	-523
		3.789	5.449	0	9.239	8.905	-334
4 - Folkekirkens it	Lønsum (konto 18)	23.551	0	0	23.551	26.701	3.150
	Øvrig drift	70.610	0	0	70.610	67.079	-3.530
		94.161	0	0	94.161	93.780	-381
Projektbevilling – stifter og Folkekirkens It	Lønsum (konto 18)	0	0	226	226	2.665	2.439
	Øvrig drift	435	0	674	1.109	3.146	2.037
		435	0	900	1.335	5.811	4.476
5 - Kirkemusikskoler	Øvrig drift	24.934	0	0	24.934	24.448	-486
5 - Præsteuddannelse	Øvrig drift	34.569	0	0	34.569	37.070	2.501
5 - Projektbevilling - uddannelsesinstitutioner	Øvrig drift	1.578	0	0	1.578	2.108	530
Videreførelser i alt		227.921	11.703	2.569	242.193	251.658	9.466

TABEL 3.6.2B BEVILLINGSAFREGNING (T. KR.) FOR FÆLLESFONDSINSTITUTIONER

Delregnskab		Årets resultat	Overført fra tidligere år	Bortfald	Overført fra løn til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse
3 - Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	1.235	-365	-174	-305	392
	Øvrig drift	1.674	-4.213	0	305	-2.234
		2.909	-4.578	-174	0	-1.843
3 - Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	249	1.282	119	0	1.651
3 - Bevillingsfinansieret center	Lønsum (konto 18)	189	-319	54	0	-75
	Øvrig drift	-523	327	0	0	-196
		-334	9	54	0	-271
4 - Folkekirkens It	Lønsum (konto 18)	3.150	-1.489	0	0	1.661
	Øvrig drift	-3.530	626	0	0	-2.904
		-381	-863	0	0	-1.243
Projektbevilling – stifter og Folkekirkens It	Lønsum (konto 18)	2.439	-945	0	-2.546	-1.052
	Øvrig drift	2.037	-6.067	0	2.546	-1.485
		4.476	-7.012	0	0	-2.537
5 - Kirkemusikskoler	Øvrig drift	-486	-1.957	-29	0	-2.471
5 - Præsteuddannelse	Øvrig drift	2.501	-4.985	505	0	-1.979
5 - Projektbevilling - uddannelsesinstitutioner	Øvrig drift	530	-1.676	-476	0	-1.622
Videreførelser i alt		9.466	-19.781	0	0	-10.316

4. Bilag

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

4.1.1 Noter til resultatopgørelsen

Nedenfor er resultatopgørelsen specificeret på delregnskab og formål for særlige områder.

TABEL 4.1.1.A GRUPPERING AF DELREGNSKABER

	Regnskab 2018	Budget 2019	Regnskab 2019	Periodens forskel	Forbrug i pct.
Delregnskab - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-1.174.458	-1.183.940	-1.184.041	-100	100
Delregnskab - 2 - Præster og provster	650.633	672.343	675.839	3.496	101
Delregnskab - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	81.677	85.702	92.944	7.242	108
Resultat vedr. præster og stiftsadministrationer	732.310	758.045	768.783	10.738	101
Delregnskab - 4 - Folkekirkens It	95.999	95.061	94.680	-381	100
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	61.167	62.445	64.567	2.122	103
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	16.251	18.898	20.965	2.067	111
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	23.438	28.327	25.187	-3.140	89
Delregnskab - 9 - Reserver	-1.579	-1.557	-4.397	-2.840	282
Delregnskab - 11 - Finansielle poster	-1.284	-1.019	-535	484	52
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	110.854	111.852	111.851	-1	100
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	103.895	104.935	104.935	0	100
Delregnskab - 32 - Folkekirkens forsikring	0	0	0	0	100
Resultat for øvrige	408.741	418.941	417.253	-1.688	100
Samlet driftsresultat	-33.407	-6.955	1.996	8.951	

I ovenstående tabel kan ses, at delregnskab 2 og 3 har de største merforbrug på hhv. 7,2 mio. kr. og 3,5 mio. kr. Delregnskab 7 har det største mindreforbrug på 3,1 mio. kr. Delregnskab 11 har haft færre indtægter end forudsat i budgettet og har derfor et merforbrug i tabellen.

I tabellen nedenfor er delregnskaberne opdelt i formål.

TABEL 4.1.1.B SPECIFIKATION AF ØVRIGE DELREGNSKABER

	Regnskab 2018	Budget 2019	Regnskab 2019	Periodens forskel	Forbrug i pct.
Delregnskab - 4 - Folkekirkens It	95.999	95.061	94.680	-381	100
Formål - 81 - Folkekirkens It	90.728	88.355	87.170	-1.185	99
Formål - 87 - Folkekirken.dk	5.271	5.806	6.610	805	114
Formål - 99 - Projektbevillinger	0	900	900	0	100
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	61.167	62.445	64.567	2.122	103
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	-435	1.365	942	-423	69
Formål - 51 - Kirkemusikskoler	21.846	24.934	24.448	-486	98
Formål - 52 - Præsteuddannelse	39.756	34.569	37.070	2.501	107
Formål - 99 - Projektbevillinger	0	1.578	2.108	530	134
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	16.251	18.898	20.965	2.067	111
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	2.079	4.475	6.344	1.868	142
Formål - 32 - Provstirevision	13.196	13.271	13.392	121	101
Formål - 34 - Nationalmuseet	977	1.151	1.229	78	107
Formål - 61 - Hensættelse landskirkeskat	0	0	0	0	-
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	23.438	28.327	25.187	-3.140	89
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	3.237	8.765	5.617	-3.148	64
Formål - 33 - Udviklingsfonden	1.739	2.172	2.180	8	100
Formål - 35 - Studentermenigheder	1.610	1.593	1.593	0	100
Formål - 41 - Døve	3.957	3.547	3.547	0	100
Formål - 43 - Hørehæmmede	723	715	715	0	100
Formål - 63 - Det mellemkirkelige Råd	9.576	9.517	9.517	0	100
Formål - 64 - Skt. Petri	2.597	2.018	2.018	0	100
Delregnskab - 9 - Reserver	-1.579	-1.557	-4.397	-2.840	282
Formål - 97 - Af- og nedskrivninger	-860	-5.891	-5.666	225	96
Formål - 99 - Omprioriteringsreserve	0	0	0	0	-
Delregnskab - 11 - Finansielle poster	-1.284	-1.019	-535	484	52
Formål - 10 - generelt/alm. virksomhed	-1.284	-1.019	-535	484	52
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	110.854	111.852	111.851	-1	100
Formål - 71 - Udligningstilskud	110.854	111.852	111.851	-1	100
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	103.895	104.935	104.935	0	100

	Regnskab 2018	Budget 2019	Regnskab 2019	Periodens forskel	Forbrug i pct.
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	103.895	104.935	104.935	0	100
Delregnskab - 32 - Folkekirkens forsikring	0	0	0	0	0
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	0	0	0	0	0

Noter til resultatopgørelse

Udvikling i regnskabstal fra 2018 til 2019:

4.1.1.1: Internt salg af varer og tjenesteydelser

Stigning på 24,7 mio. kr. i koncerninterne indtægter. Stigningen skyldes primært to ting, implementering af en huslejeordning for stiftsadministrationernes bygninger, der har givet indtægter på 7,8 mio.kr., samt overførsel af mindreforbrug på pensionsdelregnskabet fra Lolland-Falsters Stift til fællesfonden på 13,3 mio. kr., hvilket er et resultat af en fuld implementering af anvendelsen af koncerninterne indtægter og omkostninger i 2019. I 2018 blev der til overførsel af mindre forbrug på pensionsdelregnskabet anvendt henholdsvis konto 331010 Overførselsindtægter og konto 431010 Overførselsudgifter.

4.1.1.2: Internt køb af varer og tjenesteydelser

Tilsvarende stigning i koncerninterne omkostninger, der primært skyldes samme forhold som stigningen i koncerninterne indtægter.

4.1.1.3: Overførselsindtægter

Fald i overførselsindtægter på 13,9 mio. kr. skyldes primært, at mindreforbrug i 2018 på pensionsdelregnskabet i Lolland-Falsters stift på 11,1 mio. kr. til fællesfonden var bogført her i 2018.

4.1.1.4: Overførselsudgifter

Fald i overførselsudgifter på 10,6 mio. kr. hænger sammen med faldet i overførselsindtægter beskrevet herover.

4.1.1.5: Ændring i regnskabspraksis

I 2018 ændrede fællesfonden regnskabspraksis, så videreførte centrale bevillinger ikke mere blev opsat som kortfristet gæld, men blev videreført efter statens generelle regler om videreførelser. Denne ændring medførte en engangsindtægt i 2018 på 11,1 mio. kr.

4.1.1.6: Udvikling i budgettal 2020 i forhold til regnskabstal 2019

Stifter m.fl. er ramme- eller nettostyrede, hvilket betyder, at bevillingsbudgetterne indeholder en samlet sum for driftsomkostninger, hvilket betyder, at driftsomkostninger på f.eks. konto 17, 20 og 22 skal sammenholdes med budget på konto 22.

For 2020 budgetterer fællesfonden med et merforbrug på 93,3 mio. kr. Dette merforbrug går til dækning af pensionsudbetalinger og hensættelse til pensionsforpligtelsen for kirkefunktionærer. Merforbruget dækkes af fællesfondens frie egenkapital.

Af øvrige poster med store forskelle er der lønrefusioner, hvor budgettet ligger ca. 74 mio. kr. under omkostningsniveauet i 2019. Den primære årsag hertil er lønrefusion for lokalfinansierede præster.

4.1.2 Noter til balancen

4.1.2.1 IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER 2019

(t. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter
Kostpris pr. 31.12.2018	109.573
Primokorrekktioner og flytninger ml. bogføringskredse	0
Tilgang	10.950
Afgang	-8.473
Kostpris pr. 31.12.2019	112.051
Akkumulerede afskrivninger	-60.266
Akkumulerede afskrivninger afgang	8.473
Akkumulerede nedskrivninger	0
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.2019	-51.794
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2019	60.257
Årets afskrivninger	16.606
Årets nedskrivninger	0
Årets af- og nedskrivninger	16.606
Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	
(t. kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 01.01.2019	943
Tilgang	10.636
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-1.643
Kostpris pr. 31.12.2019	9.935

Fællesfondens immaterielle aktiver vedrører næsten udelukkende Folkekirkens It og består af programmet til Personregistrering, den digitale borgerservice Personregistrering.dk,

ESDH- samt budgetløsningerne til provstierne, ESDH til stifterne og Kirkeministeriet, intranetportaler samt løsningen til understøttelse af e-valg.

4.1.2.2 MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER 2019

(t. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris pr. 31.12.2018	193.424	17.988	211.412
Primokorrektioner og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	24.819	2.406	27.224
Afgang	-22.576	-6.337	-28.913
Kostpris pr. 31.12.2019	195.667	14.057	209.724
Akkumulerede afskrivninger	-23.645	-15.392	-39.037
Akkumulerede afskrivninger - afgang	4.805	6.337	11.143
Akkumulerede nedskrivninger	-1.600	0	-1.600
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2019	-20.439	-9.054	-29.494
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2019	175.228	5.002	180.230
Årets afskrivninger	2.174	3.783	5.957
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	2.174	3.783	5.957
Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	10 - 50 år	3 år	

Faldet i materielle anlægsaktiver primært et fald i inventar og it-udstyr. Dette er f.eks. kopimaskiner, inventar mv. hos stifter og institutioner. Faldet kan hovedsageligt tilskrives afskrivninger. Der afskrives ikke på grundværdi.

TABEL 4.1.2.3 TILGODEHAVENDER 2019 (T. KR.)

(t.kr.)	Beløb
Debitorer	105.227
Tilgodehavende løn	0
Andre tilgodehavender	1.221
Tilgodehavende renter	0
Mellemregning interne debitorer	17
Udlæg	0
Kompetencefonden	1.153
Rejseforskud	172
Deposita	24
Total	108.541

TABEL 4.1.2.4 PERIODEAFGRÆNSNINGER AKTIVER 2019

(t. kr.)	Beløb
Periodeafgrænsning	31.474
Pensionsbidrag	320
Gruppeliv	189
Kontingenter	1.111
Låneforeninger	519
Boligbidrag	6.236
Varmebidrag	1.333
Nettoløn	38.603
Periodeafgrænsning FLØS	134
Total	79.920

TABEL 4.1.2.5 AKKUMULEREDE HENSÆTTELSER 2019

(t. kr.)	Beløb	
Hensættelser central fællesfond		
Hensættelse til registrerede forsikringskader	-55.294	
Hensættelse til pensionsforpligtelse	-335.926	
Afgivne tilsagn under udviklingsfonden	-2.302	-393.523
Hensættelser fællesfondsinstitutioner		
Hensættelser åremålsansættelser	-987	
Øvrige hensættelser	-464	-1.452
Hensættelser i alt		-394.975

Forsikringshensættelserne på 55,3 mio. kr. er estimerede udgifter til dækning af endnu ikke færdigt-udbedrede skader fra tidligere år. Hensættelserne er baseret på den gennemsnitlige skadesudgift pr. skade i de foregående år. For en uddybende forklaring henvises til afsnit 4.6.

Der er hensat 335,9 mio. kr. til pensionsforpligtelsen for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Midler fra Den folkekirkelige Udviklingsfond udbetales som hovedregel kun ved indsendelse af regnskab. I 2019 er der samlet hensat 2,3 mio. kr. til godkendte projekter.

Bevilligede midler fra anlægspuljen udmøntes ved afslutning af projektet og derfor hensættes ikke-forbrugte midler. Såfremt bevilligede anlægsmidler ikke er forbrugt senest det efterfølgende regnskabsår tilbageføres midlerne til fællesfondens anlægsreserve.

De resterende hensættelser vedrører tillægsbevillinger eller bevillinger finansieret af omprioriteringspuljen, som endnu ikke er forbrugt.

TABEL 4.1.2.5A Specifikation af fællesfondens bidrag til pensionsforpligtelsen

(t. kr.)	2017	2018	2019
<i>Indtægter</i>			
Indbetalinger	-53.645	-50.060	-51.236
Forrentning af kapitalen	-3.467	-4.795	-3.991
Fællesfondens bidrag	-100.382	-103.896	-104.935
I alt	-157.494	-158.751	-160.162
<i>Udgifter</i>			
Udbetalinger	130.342	140.909	146.739
Administrationsgebyr	209	192	191
I alt	130.551	141.101	146.930
Samlet effekt på balancen (reserveret)	-26.943	-17.649	-13.232
Reserveret af fællesfondens mindre forbrug	-7.216	-15.729	-10.282
Hensat på balancen ultimo			-335.926
Reserveret på balancen ultimo			-72.494
Hensat og reserveret i alt			-408.420

4.1.2.6 ANDEN LANGFRISTET GÆLD

(t. kr.)	2018	2019
Forsikringsreserve ¹⁾	-173.255	-121.902
Investeringslån ²⁾	-2.064	-251
Donation	0	-3.319
Samlet langfristede gældsposter	-175.318	-125.472

²⁾Jf. afsnit 4.6 Folkekirkeens Forsikringsordning

¹⁾Jf. afsnit 3.4 Likviditet og låneramme

Faldet i langfristede gældsposter kan primært henføres til et fald i forsikringsreserven. Bidraget, som menighedsrådene indbetaler til forsikringsordningen, reguleres efter hvor stor reserven er i forhold til, hvad den bør være.

TABEL 4.1.2.7 LÅNERAMME IT-PROJEKTER (T.KR)

	Primo saldo	Afgang	Tilgang	Ultimo saldo
	2018	2019	2019	2019
- SAS (FUV - KMSK)	7.369	-2.021	1.327	6.674
- Personregistrering	17.095	-8.833	8.782	17.044
- Fløs	13.759	-2.993	5.286	16.051
- Fløs3 dw	2.300	-777	500	2.023
- Forsikring	298	-600	302	0
- ESDH 2008	7.531	-1.816	569	6.284
Låneramme i alt	48.352	-17.041	16.766	48.076

Udbetaling af lån med fradrag af afdrag er elimineret ved dannelsen af balancen for fællesfonden.

4.1.2.8 KORTFRISTEDE GÆLDSPOSTER

(t. kr.)	2018	2019
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-30.143	-56.295
Igangværende arbejder	-2.388	-1.556
Anden kortfristet gæld	-5.077	-6.080
Skyldige feriepenge	-198.262	-205.035
Periodeafgrænsninger	-7.316	-8.960
Over- / merarbejde	-1.992	-1.805
Menigheder og bindende stiftsbidrag ¹⁾	-12.466	-14.525
I ALT	-257.646	-294.257

¹⁾ Hensat overskud på bindende stiftsbidrag, studentermenighed mv.

Stigningen i de kortfristede gældsposter skyldes primært en stigning i gæld til leverandører af varer og tjenesteydelser og en stigning i skyldige feriepenge. En specifikation af anden kortfristet gæld og periodeafgrænsningsposter kan ses i tabellerne herunder.

SPECIFIKATION AF ANDEN KORTFRISTET GÆLD

	Beløb
A-skat m.m.	-46
Moms	25
Anden kortfristet gæld	-604
Uanbringeligt mellemregningsbeløb	-92
Atp og feriekonto	-3.635
Hensættelse feriegodtgørelse merarbejde	-3
AUB, AES og AFU	-1.724
I alt	-6.080

SPECIFIKATION AF PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

	Beløb
Skyldige omkostninger	-356
Forudbetalte indtægter	0
Mellemregning statsrefusion	-3
Forpligtelser	-8.601
I alt	-8.960

TABEL 4.1.2.9 EVENTUALFORPLIGTELSE 2019 (KR.)

Institution	Aktiv	Antal	Pris	Beløb
Københavns Stift	Præstekjoler	12	22.000	264.000
Helsingør Stift	Præstekjoler	10	22.000	220.000
Roskilde Stift	Præstekjoler	9	22.000	198.000
Roskilde Stift	Husleje	4	206.892	827.568
Lolland-Falsters Stift	Præstekjoler	1	22.000	22.000
Lolland-Falsters Stift	Kopimaskine	1	34.700	34.700
Aalborg Stift	Præstekjoler	9	22.000	198.000
Aalborg Stift	Leje af kopimaskine	48	3.741	179.568
Aalborg Stift	Leje af frankeringsmaskine	9	3.000	27.000
Viborg Stift	Præstekjoler	4	22.300	89.200
Aarhus Stift	Præstekjoler	3	22.300	66.900
Haderslev Stift	Præstekjoler	9	22.000	198.000
Ribe Stift	Præstekjoler	4	22.000	88.000
Fyens Stift	Præstekjoler	4	22.000	88.000
Folkekirken Uddannelses- og Videncenter	Huslejekontrakter			759.000
Folkekirken Uddannelses- og Videncenter	Leasing af drikkevandsmaskine m.v.			38.000
Folkekirken It (København)	Husleje	4	453.657	1.814.628
Folkekirken It (Aarhus)	Husleje	4	45.008	180.030
Folkekirken.dk (Aarhus)	Husleje	4	22.504	90.015
Løgumkloster Kirkemusikskole (Horsens, Vor frelsers Kirke)	Husleje	3	2.925	8.775
Løgumkloster Kirkemusikskole (Klokkenistafd., Tønder Komm.)	Husleje	3	7.321	21.963
Løgumkloster Kirkemusikskole (Dalum Landbrugsskole, Odense)	Husleje	12	4.909	58.908
Vestervig Kirkemusikskole (Aarhus)	Husleje	5	16.500	82.500
Vestervig Kirkemusikskole (Aalborg)	Husleje	2	9.385	18.770
Total				5.573.515

Regnskabet for fællesfonden 2019 opererer med tre kategorier af eventualforpligtelser, der ikke er bogført i regnskabet:

- Operationel leasing: leasingaftaler for kopimaskiner og vandfontæne
- Husleje: I de tilfælde, hvor en institution lejer bygninger, indgår en eventuel opsigelsesperiode som en eventualforpligtelse.
- Andre forpligtelser: Godkendte rekvisitioner til præstekjoler, hvor stiftet endnu ikke har modtaget faktura.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

TABEL 4.2 OVERSIGT OVER AKKUMULERET RESULTAT – INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED (T. KR.)

Center	2016	2017	2018	2019
Forsikringsenheden				
Københavns Stift	0	0	0	0
Helsingør Stift	1.089	850	1.254	1.651
I alt	1.089	850	1.254	1.651
Folkekirkens Administrative Fællesskab				
Lolland-Falster Stift	-341	0	28	0
I alt	-341	0	28	0
GIAS-centeret				
Viborg Stift	0	0	0	0
Aarhus Stift	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0
Total	748	850	1.282	1.651

Folkekirkens Administrative Fællesskab ender i nul ved udgangen af 2019, idet resultatet er overført til stiftet, da AdF fremover bliver bevillingsfinansieret.

Det væsentlige underskud på 1,7 mio. kr. vedr. Forsikringsenheden er nærmere beskrevet i punkt 2.2.1

4.3 Specifikationer af budgetafvigelser

TABEL 4.3.1 FÆLLESFONDENS BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2019 (T. KR.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
1 - Landskirkeskat og kompensation	Driftsbevilling	-1.183.940	-1.184.041	-100
- Formål 11 - landskirkeskat		-1.174.040	-1.174.041	-0
- Formål 12 - Kompensation til folkekirken fra fl		-8.500	-8.600	-100
- Formål 13 - Øvrige indtægter fællesfonden		-1.400	-1.400	-
2 - Præster og provster	Lovbunden bevilling	672.343	675.839	3.496
- Formål 21 - Løn 40/60 præster		583.108	573.587	-9.521
- Formål 22 - Fællesfundspræster		50.003	49.590	-412
- Formål 23 - Barselsvikarer		4.142	4.062	-80
- Formål 24 - Godtgørelser		31.287	27.301	-3.986
- Formål 26 - Præster med refusion		-	-0	-0
- Formål 27 - Feriepengeforpligtelse		3.803	21.299	17.496
3 - Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	85.702	92.944	7.242
- Formål 10 - Generel virksomhed		72.615	75.524	2.909
- Formål 15 - Indtægtsdækket virksomhed		2.263	2.512	249
- Formål 16 - Bevillingsfinansieret center		9.239	8.905	-334
- Formål 59 - Personalemæssige tiltag		1.150	1.187	37
- Formål 99 - Projektbevillinger		435	4.815	4.380
4 - Folkekirken It	Driftsbevilling	95.061	94.680	-381
- Formål 81 - Folkekirken It		88.355	87.170	-1.185
- Formål 87 - Folkekirken.dk		5.806	6.610	805
- Formål 99 - Projektbevillinger		900	900	0
5 - Folkekirken uddannelser	Driftsbevilling	62.445	64.567	2.122
- Formål 10 - Generel virksomhed		1.365	942	-423
- Formål 51 - Kirkemusikskoler		24.934	24.448	-486
- Formål 52 - Præsteuddannelse		34.569	37.070	2.501
- Formål 99 - Projektbevillinger		1.578	2.108	530
6 - Folkekirken fællesudgifter	Driftsbevilling	18.898	20.965	2.067
- Formål 10 - Generel virksomhed		4.475	6.344	1.868
- Formål 32 - Provstirevision		13.271	13.392	121
- Formål 34 - Nationalmuseet		1.151	1.229	78
- Formål 61 - Hensættelse landskirkeskat		-	-	-

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
7 - Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	28.327	25.187	-3.140
- Formål 10 - Generel virksomhed		8.765	5.617	-3.148
- Formål 33 - Udviklingsfonden		2.172	2.180	8
- Formål 35 - Studentermenigheder		1.593	1.593	0
- Formål 41 - Døve		3.547	3.547	-0
- Formål 43 - Hørehæmmede		715	715	-0
- Formål 63 - Det mellemkirkelige råd		9.517	9.517	-0
- Formål 64 - Skt. Petri		2.018	2.018	0
9 - Reserver	Anden bevilling	-1.557	-4.397	-2.840
- Formål 97 - af- og nedskrivninger		-5.891	-5.666	225
- Formål 98 - anlægsreserve		4.334	1.269	-3.065
- Formål 99 - omprioriteringsreserve		-	-	-
11 - Finansielle poster (netto)	Anden bevilling	-1.019	-535	484
21 - Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	111.852	111.851	-1
31 - Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	104.935	104.935	-0
I alt		-6.955	1.996	8.951

2. Præster og provster

Der er et merforbrug på præstebevillingen på 3,5 mio. kr. Hvis godtgørelser ikke medregnes er det 7,5 mio. kr. Dette merforbrug skyldes primært, at en oprydning i data om feriepenge i FLØS har vist, at fællesfondens tilgodehavende i staten vedr. feriepengeforpligtelse til præster er ca. 9,2 mio. kr. lavere end skønnet. Der er derfor truffet beslutning om at nedskrive tilgodehavendet i regnskabet for 2019.

Formål 21 - Løn:

Mindreforbruget på 9,5 mio.kr. svarende til en afvigelse på 1,6 pct. giver ikke anledning til bemærkninger.

Formål 22 – Fællesfondspræster:

Mindreforbruget på 0,4 mio. kr. svarende til en afvigelse på 0,8 pct. giver ikke anledning til bemærkninger.

Formål 24 – Godtgørelser:

Mindreforbruget på 4,0 mio.kr. svarende til en afvigelse på 12,7 pct. skyldes primært ændret praksis for afregning af kilometergodtgørelse til præster og provster.

Formål 26 – Præster med refusion

Formål 27 - Feriepengeforpligtelser

Merforbruget på 17,5 mio.kr. svarende til en afvigelse på 460,0 pct. En del af forklaringen er, at en oprydning i data om feriepenge i FLØS har vist, at fællesfondens tilgodehavende i staten vedr. feriepengeforpligtelse til præster er ca. 9,2 mio. kr. lavere end skønnet. Der er derfor af Kirkeministeriet truffet beslutning om at nedskrive tilgodehavendet i regnskabet for 2019. Den øvrige afvigelse skyldes at udbetaling af feriepenge har været højere end budgetteret.

3. Stiftsadministration

Merforbruget på det samlede delregnskab på 7,2 mio.kr. svarende til en afvigelse på 8,5 pct. kan primært henføres til et merforbrug på formål 10 – Generel virksomhed og formål 99 – projektbevillinger. Der henvises i øvrigt til de enkelte stifters årsrapport.

4. Folkekirkens It

Mindreforbruget på 1,2 mio.kr. svarende til en afvigelse på 1,3 pct. giver ikke anledning til bemærkninger.

5. Folkekirkens uddannelser

**TABEL 4.3.2 UDDANNELSESINSTITUTIONERNES
BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2019 (T. KR.)**

Institution	Budget	Regnskab	Afvigelse
Sjællands Kirkemusikskole	8.284	8.412	128
Løgumkloster Kirkemusikskole	8.314	8.238	-76
Vestervig Kirkemusikskole	8.335	7.798	-537
Kirkemusikskolerne i alt	24.934	24.448	-486
Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter	34.569	37.070	2.501
Total	59.502	61.518	2.015

Kirkemusikskolerne

Det samlede mindreforbrug på 0,5 mio.kr. giver ikke anledning til bemærkninger.

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Merforbruget på 2,5 mio.kr. svarende til en afvigelse på 7,2 pct. skyldes primært et merforbrug på administration som følge af uforudsete omkostninger og et merforbrug vedrørende videntcenteret i forbindelse med ansættelse af nye projektmedarbejdere samt anvendelse af ressourcer i forbindelse med ændring af struktur og processer i videntcenteret. Der har været et mindreforbrug på pastoralseminariet som følge af lavere optag af studerende og et mindreforbrug på almen efteruddannelse som følge af brug af interne lektorer som kursusledere samt opstart af eksternatkurser.

6. Folkekirkens fællesudgifter

Merforbruget på 2,1 mio.kr. svarer til en afvigelse på 10,9 pct. Heraf vedrører de 1.500 t.kr. udbetaling af en pulje til præsternes uddannelse, der er dækket af videreførelser fra tidligere år. Andre 393 t.kr. vedrører også udbetaling på projekter, der er dækket af videreførelser fra tidligere år, mens der har været uforudsete omkostninger på 71 t.kr. Katastrofeberedskabet for præster har haft et mindreforbrug på 90 t.kr., af hvilke 10 t.kr. videreføres til senere år. På formål 34 "Nationalmuseet" har der været et merforbrug på 78 t.kr. vedrørende gravminderegistrering.

7. Folkekirkelige tilskud

Mindreforbruget på 3,1 mio.kr. svarer til en afvigelse på 11,1 pct. Der har været mindreforbrug på 1.235 t.kr. på forsøgsprojekter og gravminderegistrering, der ikke videreføres. Samtidig har der været mindreforbrug på valgindsats 2020, arbejdsmiljø for præster i stifterne, Landsforeningen af Menighedsråd og folkekirken som arbejdsplads på 2.159 t.kr., hvor beløbet videreføres til næste år. Endvidere er der på formål 10 brugt omkring 265 t.kr. på projekter, hvor midlerne er videreført fra tidligere år.

9. Reserver

Mindreforbruget på 2,8 mio.kr. skyldes primært et mindreforbrug på anlægsreserven. En del af dette skyldes, at der ikke er godkendt anlægsprojekter for hele bevillingen, mens 1 mio. kr. skyldes, at en anlægsbevilling til renovering af tag på Sjællands Kirkemusikskole er blevet udskudt til 2020.

11. Finansielle poster

Merforbruget på 0,5 mio. kr. stammer fra et urealiseret kurstab på fællesfondens obligationsbeholdning på 3.456 t.kr. Af delregnskabet renteindtægter på værdipapirer er 2.012 t.kr. fordelt til forsikringsordningen, som dens andel. Herudover er det øvrige mindre forbrug (ex. urealiseret kurstab) reserveret til pensionsforpligtelsen, hvilket i alt udgår 3.991 t.kr.

21. Tilskud til lokale kasser

Tilskud til lokale kasser omfatter udligningstilskuddet til ligningsområder med lavt indtægtsgrundlag. Bevillingen har fulgt budgettet.

4.4 Projekter

TABEL 4.4.1. FÆLLESFONDENS RESERVATION TIL PROJEKTER (T. KR.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
A. Pensionsforpligtelsen	-58.220	104.935	-64.584	169.519	0	-14.273	-72.494
B1. Projekter - intern (driftsbevilling)	-702	0	0	1.490	1.490	-1.460	-672
B2. Projekter - ekstern finansiering (driftsbevilling)	-1.055	0	-156	1.435	1.279	-759	-535
C. Særlige projektbevillinger *)	-22.404	6.139	31	10.660	4.552	4.152	-13.701
D. Anlægspuljen *)	-10.286	6.511	-2.160	5.606	-3.065	8.961	-4.390
I alt	-92.668	117.585	-66.869	188.709	4.255	-3.379	-91.791

*) De enkelte projekter indgår i fællesfondens institutioners årsrapporter specificeret som henholdsvis "afsluttede" og "igangværende".

SPECIFIKATION:

TABEL 4.4.2. FÆLLESFONDENS CENTRALE RESERVATION TIL PROJEKTER 2019 (T. KR.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
<u>A. Pensionsforpligtelsen</u>							
1: Videreført pensionsforpligtelsen	-58.220	104.935	-64.584	169.519	0	-14.273	-72.494
I alt	-58.220	104.935	-64.584	169.519	0	-14.273	-72.494
<u>C. Særlige projektbevillinger</u>							
	Delregnskab 3 - Stiftsadministrationer						
1: Ph.d. projekt Aarhus Universitet	-150	0	0	0	0	0	-150
	Delregnskab 5 - Folkekirkens uddannelser						
1: Uddannelsesforløb biskopper	-978	282	0	115	-167	0	-1.144
2: Introkursus provstier	-578	260	0	171	-90	0	-668
3: Adm. af provstisekretær udd.	-50	173	0	78	-96	0	-146
	Delregnskab 6 - Folkekirkens fællesudgifter						
1: Katastrofeberedskab	-123	180	-15	105	-90	80	-133
2: Undersøgelse psykisk arbejdsmiljø i folkekirken	-15	0	0	0	0	15	0
3: Akadimirådet	-98	95	0	192	97	1	0
4: Reformationsjubilæet	-200	0	0	0	0	200	0
5: Menighedsråd på jeres måde	-141	0	0	99	99	42	0
6: Studiefond præster	-1.500	0	0	1.500	1.500	0	0
7: ESDH-projekt	-23	0	0	0	0	23	0
8: Opfølgning mobningsundersøgelse	-105	0	0	38	38	67	0
9: Budgetanalyse stifterne	-128	0	0	0	0	128	0
10: Stiftsanalyse opfølgning	-186	0	0	140	140	47	0
11: Udvikling rapporter LDV	-159	0	0	20	20	0	-139

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
12: Nat.museet Solbjerg Kirkegaard	-343	0	0	0	0	0	-343
Delregnskab 7 - Folkekirkelige tilskud							
1: Stiftsårsmøde	-284	353	-11	622	258	0	-26
2: Landsforeningen af MR	0	583	0	233	-350	0	-350
3: Evaluering af Lov om forsøg i folkekirken	-1.940	0	0	0	0	0	-1.940
4: Database reg. gravminder	-500	50	0	0	-50	550	0
5: Folkekirken som arbejdsplads KM	-17	150	0	82	-68	0	-85
6: Projektmodel v2 KM	-376	0	0	0	0	0	-376
7: Jobportal - folkekirken.dk	-19	0	0	0	0	19	0
8: E-læring for MR - fase 2	-1.100	0	0	0	0	0	-1.100
9: Mere kirke - LM	-105	0	0	0	0	105	0
10: Forsøg i folkekirken	-3.405	0	0	8	8	3.197	-200
11: Aktuarberegning	-193	0	0	28	28	165	0
12: Valgindsats 2020	0	1.000	0	0	-1.000	0	-1.000
13: 001-Ny valgreform	-1.000	1.000	0	272	-728	-12	-1.740
I alt	-13.716	4.127	-26	3.701	-452	4.626	-9.542
D. Anlægspuljen							
1: Haderslev stift - nyt mødelokale	-6.094	0	0	0	0	6.094	0
2: Fyens stift - vinduesudskiftning	-1.311	0	0	0	0	1.311	0
3: Helsingør stift - sydgavl bispegaard	-1.556	0	0	0	0	1.556	0
4: Øvrige projekter	0	4.334	-667	2.177	-2.824	0	-2.824
I alt	-8.961	4.334	-667	2.177	-2.824	8.961	-2.824

TABEL 4.4.3. STIFTERS OG UDDANNELSESINSTITUTIONERS RESERVATION TIL PROJEKTER 2019 (T. KR.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til fig. år
B1. Projekter - intern (driftsbevilling)	Delregnskab 3 - Stiftsadministrationer						
1: Præsternes Studiefond	-119	0	0	64	64	-76	-131
2: Teologisk rådgiver	-352	0	0	175	175	176	0
3: Udd.konsulent - Ny præst	-45	0	0	451	451	-406	0
4: Bispebolig	0	0	0	150	150	-213	-63
B1. Projekter - intern (driftsbevilling)	Delregnskab 5 - Folkekirkens uddannelser						
1: Administration - øvrig drift	382	0	0	0	0	-382	0
2: Religiøs myndighed	-18	0	0	14	14	4	0
3: Registrant for moderne kirkekunst	-19	0	0	0	0	19	0
4: Kirken og Kommuner i samarbejde (CFSA)	-47	0	0	0	0	47	0
5: Kirkestatistik	-300	0	0	250	250	0	-50
6: Børnekonfirmandundersøgelse	-184	0	0	283	283	-135	-37
7: Stresslindring og sjælesorg	0	0	0	102	102	-374	-272
8: Babysalmesang	0	0	0	0	0	-120	-120
B2. Projekter - ekstern finansiering (driftsbevilling)							
1: Café Exit	-100	0	0	100	100	0	0
2: Geronto 2 (demens)	-300	0	-242	594	352	-106	-54
3: Europæisk konfirmandundersøgelse	0	0	0	3	3	-105	-102
4: Storpastoratundersøgelsen	0	0	15	254	269	-280	-11
5: Livets overgangsfaser, post.doc. 2	-117	0	44	319	363	-246	0
6: Kirken i den nye by	-139	0	28	133	160	-22	0
7: Præster i sygehussektoren	-400	0	0	31	31	0	-369
I alt	-1.757	0	-156	2.924	2.768	-2.218	-1.207
C. Særlige projektbevillinger	Delregnskab 3 - Stiftsadministrationer						
1: Særlig konsulent FUV	-189	0	0	189	189	0	0
2: Renovering bispebolig 2017	-38	0	-12	50	38	0	0
3: SPN - Sjælesorg på nettet	-1.765	0	-71	1.054	982	0	-783
4: Pilgrimssamarbejde	-106	0	0	0	0	0	-106
5: Kirkedage 2019	-1.500	0	0	1.500	1.500	0	0
6: Nytænkning kons.ordning	-319	0	0	30	30	0	-289
7: Ph.d Steen Skovsgaard	-1.403	0	0	872	872	2	-529
8: Påskeprojektet	-50	0	0	50	50	0	0
9: Stu. Projekt Kirken i Byen	-112	435	0	255	-180	0	-293
10: Kirken på landet - sommerlandet	-68	0	0	68	68	0	0
11: Autorisation Biskop Liturgi	-228	0	0	24	24	0	-203
12: Gudsjeneste Biskop Liturgi	-582	0	0	307	307	0	-274

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
13: Sakramenter Biskop Liturgi	-227	0	0	593	593	0	367
14: Konference Biskop Liturgi	-426	0	0	0	0	0	-426
<u>C. Særlige projektbevillinger</u>	Delregnskab 4 - Folkekirkens It						
1: F2-ekstraomkostninger	0	900	0	900	0	0	0
<u>C. Særlige projektbevillinger</u>	Delregnskab 5 - Folkekirkens uddannelser						
1: Kursusadministration - øvrig drift	-16	0	0	0	0	16	0
2: Børnekor	-31	0	0	16	16	15	0
3: E-læring	0	476	-15	160	-331	-2	-334
4: Kirken på Landet	-1.043	0	211	856	1.067	-25	0
5: Middelalderkirker	-370	395	0	501	106	0	-263
6: Befolkningsundersøgelsen	-193	707	141	429	-137	-480	-810
7: Provstisekretæruddannelsen omp. midler	-24	0	-196	5	-191	0	-215
I alt	-8.688	2.013	57	6.959	5.004	-474	-4.159
<u>D. Anlægspuljen</u>							
1: Stiftsadministrationer	-1.208	1.846	-1.493	3.182	-158	0	-1.366
2: Uddannelsesinstitutioner	-116	331	0	247	-84	0	-200
I alt	-1.325	2.177	-1.493	3.429	-241	0	-1.566

4.5 It-omkostninger

Folkekirken It varetager drift og udvikling af Kirkeministeriets samt folkekirken fælles it-løsninger, herunder fællesfonden.

De samlede it-omkostninger inkluderer projektbevillinger, og omfatter samtlige indtægter og udgifter for Folkekirken It.

TABEL 4.5 IT-OMKOSTNINGER

(t.kr)	2019
Personaleomkostninger	24.033
Fradrag for anlægsløn	-162
Lønomsomkostninger	23.871
Salg af varer og tj. ydelser	-25.598
Kirkeministeriet	-1.382
Internt salg - fællesfonden	-5.030
Øvrige indtægter	-511
Overførselsindtægter	-100
Indtægter	-32.621
Husleje	1.937
Internt køb - fællesfonden	352
Afskrivninger	18.947
Øvrige driftsomkostninger	75.522
Finansielle omkostninger	60
Omkostninger	96.818
Driftsomkostninger - netto	88.069
Programmel	21.838
It-udstyr	2.406
Investeringsomkostninger	24.244

4.6 Folkekirkenes Forsikringsordning

2019 var et præmiefrit år for kirkekasserne, hvorfor forsikringsindtægten i 2019 var 0 kr. Årsagen hertil er, at selvforsikringsordningens reserve ultimo 2017 var for stor. Størrelsen på forsikringsreserven må være op til de gennemsnitlige forventede skadesudgifter i et kalenderår, der er estimeret til ca. 75,6 mio. kr. Reservens størrelse var ultimo 2017 174,5 mio. kr.

Af denne årsag viser forsikringsregnskabet i 2019 et underskud på 51,4 mio. kr. Reserven reduceres yderligere i både 2020 og 2021 ved at sænke forsikringsbidragets størrelse.

Det er normalt, at forsikringsregnskabet udviser udsving grundet afvigelser fra et gennemsnitligt skadesår. Udsvingene kan være store. Særlig påvirkelig er forsikringsregnskabet i negativ regning for ekstremt vejr som f.eks. storme og skybrud. År med gunstigt vejr giver sig normalt udslag i overskud på forsikringsordningen. Overskud og underskud reguleres ved en justering i det fremtidige forsikringsbidrag, da ordningen skal hvile i sig selv.

Skadebehandlingen varetages af Folkekirkenes Forsikringsenhed i Københavns og Helsingør stiftsadministrationer.

TABEL 4.6 FORSIKRINGSORDNINGEN

Resultatopgørelse t.kr.	Regnskab 2018	Budget 2019	Regnskab 2019	Difference
Forsikringsindtægt	-45.106.090	0	622	-622
Udbetalt skadeserstatning	12.631.498	44.819.000	18.434.946	
Modtaget skadeserstatning	-1.291.669	0	-2.571.930	
Skadeserstatning i alt	11.339.829	44.819.000	15.863.015	
Hensættelse til skader	33.571.204	0	34.067.975	
Tilbageførte hensættelser m.m.	0	0	0	
Hensættelse til skader i alt	33.571.204	0	34.067.975	
Skader i alt	44.911.033	44.819.000	49.930.991	-5.111.991
Omkostninger vedr. Administration				
- Forsikringspræmier	2.985.369	1.708.256	2.727.450	
- Tjenesteydelser	1.136.671	2.000.000	698.710	
- Tab på debitorer	0	0	0	
Administration i alt	4.122.040	3.708.256	3.426.160	282.096
Finansielle indtægter	-2.731.711	0	-2.012.048	
Finansielle omkostninger	35.713	0	7.156	

Resultatopgørelse t.kr.	Regnskab 2018	Budget 2019	Regnskab 2019	Difference
Resultat	1.230.986	48.527.256	51.352.882	-2.825.626
Overført til/fra akkumuleret resultat	-1.230.986	-48.527.256	-51.352.882	2.825.626
Nyt forsikringsresultat	0	0	0	0

HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGSSKADER

	2017 t.kr.	2018 t.kr.	2019 t.kr.
Hensættelser vedr. Tingskader 2013	-169	-169	-84
Hensættelser vedr. Tingskader 2014	-4.734	-3.883	-2.663
Hensættelser vedr. Tingskader 2015	-704	-480	-670
Hensættelser vedr. Tingskader 2016	-3.110	-1.452	-607
Hensættelser vedr. Tingskader 2017	-17.748	-5.200	-3.636
Hensættelser vedr. Tingskader 2018	-	-30.291	-10.873
Hensættelser vedr. Tingskader 2019	-	-	-21.275
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2014	-55	-43	-50
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2015	-110	-171	-100
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2016	-468	-171	-200
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2017	-4.014	-727	-550
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2018	-	-3.135	-600
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2019	-	-	-13.987
Forsikringshensættelser i alt	-31.112	-45.722	-55.294
Forsikringsreserve ultimo året	2017	2018	2019
	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Forsikringsreserve	-174.486	-173.255	-121.902

4.7 Anvendt regnskabspraksis

4.7.1 Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægger kirkeministeren regnskab for fællesfonden.

Kirkeministeren kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede biskopperne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

4.7.2 Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

4.7.3 Ændring i regnskabspraksis

Ændringen i regnskabspraksis fra januar 2018 vedrører ubrugte bevillinger, der tidligere blev opsat som kortfristet gæld ved udgangen af finansåret. I 2018 er disse bevillinger videreført som reserveret egenkapital – i overensstemmelse med statens principper for videreførelser. I praksis har det haft den konsekvens, at ubrugte bevillinger fra tidligere finansår er taget til indtægt i 2018.

4.7.4 Værdiansættelse

Fællesfondens aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Moderniseringsstyrelsens udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Bygningerne er registreret i det administrative fællesskabs regnskab. Der anvendes statens princip for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af ejendomme, hvor aktivet optages til kostpris fordelt på grundværdi og bygninger og opskrives med større renoveringer, udvidelser m.m. Grundværdien afskrives dog ikke, og bygningsværdien afskrives over 50 år. Kostprisen for fællesfondens bygninger og grunde blev pr. 31. december 2010 sat til den i 2010 udmeldte offentlige ejendomsvurdering for 2009.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af It-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end ét år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

• Forbedringer af lejemål	4 år
• Bygningsforbedringer	10 år
• Inventar	3 år
• Programmel	3-8 år
• It-hardware	3 år
• Bunket It-udstyr	3 år

I forbindelse med investeringer af fællesfondens likvider, er den planlagte tidshorisont tre år. Derfor anvendes finansielle anlægsaktiver og ikke omsætningsaktiver. Der investeres i obligationer. Obligationer optages til købsværdi på balancen. Når obligationer sælges eller udtrækkes indgår en gevinst/et tab målt i forhold til købsværdien i årets resultat. Er der ved køb/salg en vedhængende renteudgift/indtægt så indgår denne også i årets resultat ved købs-/salgstidspunktet, svarende til de skattemæssige regler for håndtering af vedhængende rente. Ved årets udgang beregnes/reguleres urealiseret kursgevinst/-tab på obligationsbeholdningen, dvs. forskellen mellem den bogførte købsværdi og den aktuelle kursværdi. Den urealiserede kursgevinst/-tab indgår i driftsresultatet, og på særskilt egenkapitalkonto. Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat, eventuelle reserveringer (Pensionsforpligtigelsen) samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse.

For IT-udviklingsprojekter anvendes statens regler for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling. Projekterne placeres regnskabsmæssigt i Folkekirkens IT, og behandles som vist nedenfor ud fra summen af deres anskaffelse- og udviklingsomkostninger:

- Projekter under 50 t.kr. bogføres i driften. Interne udviklingsomkostninger medtages ikke.
- Projekter mellem 50 t.kr. og 200 t.kr. aktiveres. Interne udviklingsomkostninger medtages ikke.
- Projekter over 200 t.kr. aktiveres. Interne udviklingsomkostninger, der tilføjer projektet merværdi aktiveres.

For projekter over 500 t.kr. stiller fællesfonden en låneramme til rådighed for Folkekirkens IT baseret på et projekttilsagn godkendt af projektejer og styregruppe/myndighed.

Likviditet til mindre projekter, øvrig drift m.m. stilles løbende til rådighed af fællesfonden for alle fællesfondsinstitutioner efter behov jf. fællesfondens likviditetsordning i øvrigt.